

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2100/94,

1994 m. liepos 27 d.,

dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 235 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą¹,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę²,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³,

kadangi augalų veislės dėl joms taikytinos pramoninės nuosavybės tvarkos kelia specifinių problemų;

kadangi augalų veislėms taikytina pramoninės nuosavybės tvarka Bendrijoje nėra suderinta ir todėl toliau reglamentuojama valstybių narių įstatymais, kurių turinys nėra vienodas;

kadangi, esant tokiai situacijai, reikia sukurti tam tikrą tvarką Bendrijoje, kuri, nors ir egzistuoja kartu su atskirose valstybėse narėse nustatyta tvarka, leistų suteikti pramoninės nuosavybės teises, galiojančias visoje Bendrijoje;

kadangi reikia, kad šios tvarkos Bendrijoje įgyvendinimu ir taikymu rūpintųsi ne valstybių narių institucijos, o juridinio asmens statusą turinti Bendrijos įstaiga – Bendrijos augalų veislių tarnyba;

kadangi šioje sistemoje turi būti atsižvelgta ir į augalų selekcijos metodų raidą, įskaitant biotechnologiją; kadangi, skatinant išvesti naujas veisles ir jas gerinant, reikėtų, palyginti su dabartine padėtimi, gerinti teisinę apsaugą visiems augalų veislių selekcininkams, kartu nepagrįstai nesumažinant galimybių naudotis apsauga apskritai ar tam tikrais atvejais naudojant selekcininius metodus;

kadangi turėtų būti saugomos visų botaninių genčių ir rūšių veislės;

kadangi saugomos veislės turi atitikti tarptautiniu mastu pripažintus – išskirtinumo, vienodumo, stabilumo ir naujumo – reikalavimus, taip pat veislė turi turėti veislės pavadinimą;

kadangi svarbu nustatyti augalų veislės apibrėžimą, kad būtų galima užtikrinti tikslų šios sistemos funkcionavimą;

kadangi šiuo apibrėžimu nesiekama pakeisti apibrėžimų, kurie galėjo būti nustatyti intelektinės nuosavybės teisių srityje, ypač patentų srityje, nei trukdyti ar neleisti taikyti įstatymų, reglamentuojančių produktų, įskaitant augalus ir augalinę medžiagą, arba procesų, kuriems taikomos kitos tokios pramoninės nuosavybės teisės, apsaugos galimumą;

kadangi vis dėlto labai pageidautina turėti bendrą apibrėžimą abiejose srityse; kadangi dėl to tarptautiniu mastu turėtų būti remtinai atitinkamos pastangos, kad būtų bendras apibrėžimas;

kadangi, norint suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, reikia įvertinti veislei svarbius požymius; kadangi vis dėlto tie požymiai nebūtinai turi būti siejami su jų ekonomine svarba;

---

¹ OL C 224, 1990 09 28, p. 1 ir OL C 113, 1993 04 23, p. 7

² OL C 305, 1992 11 23, p. 55 ir OL C 67, 1992 03 16, p. 148

³ OL C 60, 1991 03 08, p. 45

kadangi sistemoje taip pat turi būti aišku, kam priklauso teisė į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje; kadangi kai kuriais atvejais tai bus ne vienas, o keli asmenys; kadangi formali teisė paduoti paraiškas turi būti reglamentuojama;

kadangi šioje sistemoje taip pat turi būti apibrėžtas šiame reglamente vartojamas terminas „savininkas“; kadangi terminas „savininkas“ šiame reglamente, įskaitant jo 29 straipsnio 5 dalį, vartojamas be tolesnio detalizavimo, terminas „savininkas“ turėtų būti suprantamas kaip ir jį vartojant 13 straipsnio 1 dalyje;

kadangi tam, kad augalų veislių teisinės apsaugos poveikis būtų vienodas visoje Bendrijoje, nuo savininko sutikimo priklausomi komerciniai sandoriai turi būti tiksliai apibrėžti; kadangi, palyginti su daugeliu nacionalinių sistemų, teisinės apsaugos sritis turėtų būti išplėsta ir taikoma tam tikrai veislinei medžiagai, kad būtų galima atsižvelgti į prekybą per šalis, kurios nėra Bendrijos narės ir nesuteikia teisinės apsaugos; kadangi vis dėlto siūlant taikyti teisių išplėtimo principą turi būti užtikrinama, kad ta apsauga nebus pernelyg didelė;

kadangi, siekiant skatinti augalų selekciją, ši sistema iš esmės patvirtina tarptautiniu mastu priimtą taisyklę, jog saugomos veislės turi būti prieinamos naujoms veislėms iš jų išvesti ir jas naudoti;

kadangi tam tikrais atvejais, kai naujoji veislė, nors ir išskirtinė, yra iš esmės išvesta iš pirminės veislės, turėtų būti sukurta tam tikra priklausomybės nuo pastarosios savininkui forma;

kadangi naudojimasis augalų veislių teisine apsauga Bendrijoje turi būti sąlygojamas apribojimų, nusakomų nuostatose, priimtose visuomenės labui;

kadangi tai apima ir žemės ūkio gamybos užtikrinimą; kadangi tas tikslas reikalauja leisti ūkininkams tam tikromis sąlygomis dauginimui naudoti derliaus produktą;

kadangi reikia užtikrinti, kad tos sąlygos būtų nustatomos Bendrijos lygmeniu;

kadangi taip pat turėtų būti numatytos privalomos licencijos, išduodamos tam tikromis aplinkybėmis visuomenės interesams, kai, pavyzdžiui, iškyla poreikis pateikti į rinką tam tikrų savybių turinčią medžiagą arba skatinti toliau išvesti pagerintas veisles;

kadangi nurodyto veislės pavadinimo naudojimas turėtų būti privalomas;

kadangi augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje iš principo turėtų galioti bent 25 metus, o vynmedžių ir medžių rūšims – bent 30 metų; kadangi reikia aptarti kitas galiojimo pabaigos priežastis;

kadangi augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje yra savininko nuosavybės objektas ir todėl reikia išryškinti jos vaidmenį, siejamą su valstybių narių nesuderintomis nuostatomis, ypač civilinės teisės srityje; kadangi tai taip pat svarbu pažeidimų nagrinėjimui ir teisės į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje įgyvendinimui;

kadangi reikia užtikrinti, kad augalų veislių teisinės apsaugos sistemos visų principų taikymui Bendrijoje netrukdytų kitų sistemų poveikis; kadangi šiam tikslui reikalingos tam tikros valstybių narių tarptautinius įsipareigojimus atitinkančios taisyklės santykiui su kitomis pramoninės nuosavybės teisėmis nustatyti;

kadangi būtina išsiaiškinti, ar kitų pramoninės nuosavybės sistemų, pavyzdžiui, patentų, teikiamos teisinės apsaugos sąlygos turėtų būti pritaikytos ar kitaip modifikuotos siekiant nuoseklus darnumo su augalų veislių teisinės apsaugos sistema Bendrijoje ir koku mastu tai turėtų būti padaryta; kadangi tai, kur reikia, turėtų būti išdėstyta suderintose taisyklėse papildant Bendrijos teisę;

kadangi Bendrijos augalų veislių tarnybos, įskaitant jos apeliacines tarybas, pareigos ir įgaliojimai, susiję su augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimu, panaikinimu ar patikrinimu ir skelbimu, yra kiek įmanoma formuluojami remiantis kitoms sistemoms parengtomis taisyklėmis, ir tas pat daroma nustatant Tarnybos struktūrą bei jos darbo tvarkos taisykles, bendradarbiavimą su Komisija ir valstybėmis narėmis, ypač per Administracinę tarybą, ekspertizės komisijų dalyvavimą atliekant technines ekspertizes ir netgi reikalingas finansavimo sąlygas;

kadangi Tarnybai turėtų patarti ir ją prižiūrėti jau minėta iš valstybių narių ir Komisijos atstovų sudaryta Administracinė taryba;

kadangi šiam reglamentui priimti Sutartis nenumato kitokių įgaliojimų, negu tie, kurie numatyti 235 straipsnyje;

kadangi šiame reglamente atsižvelgiama į galiojančias tarptautines konvencijas, tokias kaip Tarptautinė konvencija dėl naujų augalų veislių apsaugos (UPOV konvencija), Europos patentų suteikimo konvencija (Europos patentų konvencija) ar Susitarimas dėl intelektinės nuosavybės teisių su prekyba susijusių aspektų, įskaitant prekybą suklastotomis prekėmis; kadangi dėl to jame draudimas išduoti augalų veislėms patentus įgyvendinamas tik tiek, kiek to reikalauja Europos patentų konvencija, t.y. pačioms augalų veislėms;

kadangi šis reglamentas turėtų būti dar kartą svarstomas dėl pakeitimų ir papildymų, reikalingų dėl ateityje galimų pakeitimų minėtose konvencijose,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

PIRMOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje

Šiame reglamente nustatoma augalų veislių teisinės apsaugos sistema Bendrijoje yra vienintelė ir išimtinė Bendrijos pramoninės nuosavybės teisių taikymo augalų veislėms forma.

2 straipsnis

Vienodas augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje poveikis

Augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje turi vienodą poveikį visoje Bendrijos teritorijoje ir negali būti minėtoje teritorijoje suteikiama, perduodama ar panaikinama kitaip negu vienodu pagrindu.

3 straipsnis

Nacionalinė augalų veislių teisinė apsauga

Šis reglamentas nepažeidžia valstybių narių teisės suteikti augalų veislėms nacionalinę teisinę apsaugą, laikantis 92 straipsnio 1 dalies nuostatų.

4 straipsnis

Bendrijos tarnyba

Šiam reglamentui įgyvendinti steigama Bendrijos augalų veislių tarnyba, toliau vadinama Tarnyba.

ANTROJI ANTRAŠTINĖ DALIS

MATERIALINĖ TEISĖ

I SKYRIUS

AUGALŲ VEISLIŲ TEISINĖS APSAUGOS BENDRIJOJE SUTEIKIMO SĄLYGOS

5 straipsnis

Augalų veislių teisinės apsaugos objektas Bendrijoje

1. Augalų veislių teisinės apsaugos objektu Bendrijoje gali būti visų botaninių genčių ir rūšių veislės, įskaitant, *inter alia*, tarpgentinius ar tarprūšinius hibridus.
2. Šiame reglamente „veislė“ – augalų grupė, priklausanti pačiam žemiausiam žinomam botaniniam taksonui, kuri, nepaisant to, ar visiškai atitinka augalų veislių teisinės apsaugos suteikimo sąlygas, gali būti:
  - apibrėžiama pagal nurodyto genotipo ar genotipų kombinacijai būdingus požymius,
  - išsiskirianti iš bet kurios kitos augalų grupės bent vienu būdingu požymiu,
  - dėl jos gebėjimo nekintamai daugintis laikoma atskiru vienetu.
3. Augalų grupė susideda iš visų augalų ar augalų dalių, jeigu tokios dalys gali išauginti visus augalus, toliau abudu vadinami „veislės dauginamoji medžiaga“.
4. 2 dalies pirmoje įtraukoje nurodytų požymių pasireiškimas tos pačios veislės dauginamojoje medžiagoje gali būti nekintamas arba kintamas, jei pats kitimo laipsnis atsiranda iš to genotipo ar genotipų kombinacijos.

6 straipsnis

Saugomos veislės

Augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje yra suteikiama veislėms, kurios yra:

- a) išskirtinės,
- b) vienodos,
- c) stabilios ir
- d) naujos.

Be to, veislei turi būti suteiktas pavadinimas pagal 63 straipsnio nuostatas.

7 straipsnis

Išskirtinumas

1. Veislė yra laikoma išskirtine, jei ji tam tikru genotipu ar genotipų kombinacija savo požymiais aiškiai skiriasi nuo bet kurios kitos iki paraiškos pateikimo datos, nustatomos pagal 51 straipsnį, visuotinai žinomos veislės.
2. Kitos veislės buvimas kiekvienu konkrečiu atveju laikomas visuotinai žinomu, jei iki paraiškos padavimo datos, nustatomos pagal 51 straipsnį:

- a) ji buvo augalų veislių teisinės apsaugos objektu arba įrašyta į oficialų augalų veislių registrą Bendrijoje ar bet kurioje valstybėje, ar bet kurioje atitinkamus įgaliojimus turinčioje tarpvyriausybiniame organizacijoje;
- b) dėl tos augalų veislės buvo paduota paraiška suteikti teisinę apsaugą ar veislę įrašyti į oficialų veislių registrą, jei ta paraiška tuo metu sudarė galimybes minėtai veislei suteikti teisinę apsaugą arba įrašyti į oficialų veislių registrą.

Įgyvendinimo taisyklės, nustatytos pagal 114 straipsnį, gali patikslinti atvejus kaip pavyzdžius, kurie yra laikomi visuotinai žinomais.

8 straipsnis

Vienodumas

Veislė yra laikoma vienoda, jei, nepaisant galimų nukrypimų, susijusių su tam tikrais dauginimo ypatumais, ji yra pakankamai vienoda pagal požymius tiriant išskirtinumą ir kitus požymius, naudojamus veislei aprašyti.

9 straipsnis

Stabilumas

Veislė yra laikoma stabilia, jei veislės požymiai, naudojami veislės išskirtinumo tyrimams ir kitiems tyrimams veislei aprašyti, lieka nepakitę po daugkartinio dauginimo, o kai yra būtinas tam tikras dauginimo ciklas, – kiekvieno tokio dauginimo ciklo pabaigoje.

10 straipsnis

Naujumas

1. Veislė yra laikoma nauja, jei iki paraiškos padavimo datos, nustatytos pagal 51 straipsnį, veislės dauginamoji arba tos veislės surinkta augalinė medžiaga, selekcininko, apibrėžto 11 straipsnyje, arba jam sutikus, nebuvo parduota ar kitaip perleista kitiems tos veislės naudojimo tikslams:

- a) anksčiau nei prieš vienerius metus Bendrijos teritorijoje;
- b) anksčiau nei prieš ketverius metus arba medžių, vynmedžių atveju anksčiau nei prieš šešerius metus už Bendrijos teritorijos ribų.

2. Veislės dauginamosios medžiagos perleidimas oficialiai institucijai įstatymų nustatytais tikslais, arba kitiems sutarčių ar kitokių teisinių santykių pagrindu auginimui, dauginimui, veisimui, paruošimui ar sandėliavimui nėra laikomas perleidimu kitiems, kaip apibrėžta 1 dalyje, jeigu selekcininkas išlaiko išimtinę teisę disponuoti šia bei kita veislės dauginamąja medžiaga ir jei dauginamoji medžiaga neperleidžiama toliau. Tačiau toks veislės dauginamosios medžiagos perleidimas yra laikomas perleidimu pagal 1 dalį, jei ši dauginamoji medžiaga yra pakartotinai naudojama hibridinei veislei sukurti ir jei perleidžiama tos hibridinės veislės dauginamoji medžiaga ar surinkta augalinė medžiaga.

Panašiai ir tais atvejais, kai viena bendrovė ar firma, pagal Sutarties 58 straipsnio antros pastraipos nuostatas, perleidžia veislės dauginamąją medžiagą kitai tokiai bendrovei ar firmai, nelaikoma perleidimu kitiems, kai viena iš jų visiškai priklauso kitai arba abi visiškai priklauso trečiajai tokiai bendrovei ar firmai, jei nėra tolesnio perleidimo. Ši nuostata netaikoma kooperatyvams.

3. Veislės dauginamosios medžiagos ar tos veislės surinktos augalinės medžiagos, kuri išauginta iš augalų pagal 15 straipsnio b ir c punktuose nurodytus tikslus ir kuri nenaudojama tolesniam dauginimui ar veisimui, perleidimas nėra laikomas tos veislės naudojimu, jei dėl tokio perleidimo veislė yra nenurodoma.

Taip pat neatsižvelgiama į joki perleidimą kitiems, jei jis įvyko dėl to, kad selekcininkas buvo parodęs tą veislę oficialioje ar oficialiai pripažintoje parodoje, apibrėžtoje Tarptautinių parodų konvencijoje, arba valstybėje narėje surengtoje parodoje, kuri tos valstybės narės oficialiai pripažinta lygiaverte.

II SKYRIUS

TEISIŲ TURINTYS ASMENYS

11 straipsnis

Teisė į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje

1. Teisė į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje turi tą veislę sukūręs arba atradęs ir išskyręs asmuo, arba jo teisių perėmėjas, abu – tas asmuo ir jo teisių perėmėjas – toliau vadinami „selekcininku“.
2. Jei du ar keli asmenys yra sukūrę arba atradę ir išskyrę tą veislę kartu, teisė suteikiama jiems arba jų atitinkamiems teisių perėmėjams kartu. Ši nuostata taikoma dviem ar daugiau asmenų tais atvejais, kai vienas ar keli asmenys tą veislę atrado, o kitas ar kiti ją išskyrė.
3. Teisė taip pat suteikiama kartu selekcininkui ir bet kuriam kitam asmeniui ar asmenims, jei selekcininkas ir tas asmuo arba asmenys yra raštišku pareiškimu susitarę dėl bendros teisės.
4. Jei selekcininkas yra pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, teisė į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje yra nustatoma pagal nacionalinę darbo santykiams taikomą teisę ir pagal aplinkybes kuriant arba atrandant ir išskiriant tą veislę.
5. Jei teisė į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje turi kartu du ar keli asmenys, kaip nurodyta 2–4 dalyse, vienas ar keli iš jų gali raštiškai įgalioti kitus, kad šie galėtų pretenduoti į tą teisę.

12 straipsnis

Teisė paduoti paraišką dėl augalų veislių teisinės apsaugos suteikimo Bendrijoje

1. Paraišką suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje gali paduoti bet kuris fizinis ar juridinis asmuo arba bet kuri institucija, laikoma juridiniu asmeniu pagal tai institucijai taikomą įstatymą, jei jie yra:
  - a) vienos iš valstybių narių piliečiai, arba piliečiai valstybės, priklausančios Naujų augalų veislių apsaugos sąjungai, apibrėžtai pagal Tarptautinės konvencijos dėl naujų augalų veislių apsaugos 1991 metų Akto 1 straipsnio xi punktą, arba turi nuolatinę gyvenamąją vietą ar buveinę arba padalinį tokioje valstybėje;
  - b) bet kurios kitos valstybės piliečiai, kurie neatitinka a punkte nustatytų reikalavimų dėl nuolatinės gyvenamosios vietos, buveinės ar padalinio, jeigu taip yra nusprendusi Komisija, gavusi 36 straipsnyje nurodytos Administracinės tarybos išvadą. Toks sprendimas priklauso nuo kitos šalies visų valstybių narių piliečiams suteikiamos teisinės apsaugos to paties botaninio taksono veislei, kuri atitinka pagal šį reglamentą taikomą apsaugą; Komisija nustato, ar šios sąlygos yra laikomasi.
2. Paraišką gali paduoti kartu du ar keli tokie asmenys.

III SKYRIUS

AUGALŲ VEISLIŲ TEISINĖS APSAUGOS BENDRIJOJE POVEIKIS

13 straipsnis

Augalų veislių teisinės apsaugos savininko Bendrijoje teisės ir draudžiami veiksmai

1. Augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje poveikį sudaro augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje savininko ar savininkų, toliau vadinami "savininku", teisė atlikti 2 dalyje nustatytus veiksmus.

2. Nepažeidžiant 15 ir 16 straipsnių nuostatų, savininko leidimas yra būtinas, kad su saugomos augalų veislės dauginamąja medžiaga arba saugomos veislės surinkta auginamo medžiaga, toliau bendrai vadinamą "medžiaga", būtų galima atlikti šiuos veiksmus:

- a) gaminti ar dauginti (veisti);
- b) paruošti dauginimui;
- c) siūlyti parduoti;
- d) parduoti ar kitaip pateikti į rinką;
- e) eksportuoti iš Bendrijos;
- f) importuoti į Bendriją;
- g) laikyti atsargas a–f punktuose nurodytais tikslais.

Savo leidimą savininkas gali susieti su sąlygomis ir apribojimais.

3. 2 dalies nuostatos taikomos surinktai auginamo medžiagai tik tuo atveju, jei ji buvo gauta naudojant saugomos augalų veislės dauginamąją medžiagą be leidimo ir jeigu savininkas neturėjo tinkamos galimybės pasinaudoti savo teise tos veislės dauginamosios medžiagos atžvilgiu.

4. Įgyvendinimo taisyklėse, vadovaujantis 114 straipsniu, gali būti numatyta, kad atskirais atvejais šio straipsnio 2 dalies nuostatos taip pat taikomos tiesiogiai iš saugomos augalų veislės medžiagos gautiems produktams. Jos gali būti taikomos tik tuo atveju, jei tokie produktai buvo gauti saugomos veislės medžiagą naudojant be leidimo ir jei savininkas neturėjo tinkamos galimybės pasinaudoti savo teise tos medžiagos atžvilgiu. Tiek, kiek 2 dalies nuostatos taikomos tiesiogiai gautiems produktams, jie taip pat laikomi „medžiaga“.

5. 1–4 dalių nuostatos taip pat taikomos:

- a) veislėms, iš esmės išvestoms iš veislės, kuriai buvo suteikta augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje, jei ši veislė pati nėra iš esmės išvesta veislė;
- b) veislėms, kurios pagal 7 straipsnio nuostatas nėra išskirtinės saugomos veislės atžvilgiu; ir
- c) veislėms, kurias auginant reikia pakartotinai naudoti saugomą veislę.

6. 5 dalies a punkte veislė laikoma iš esmės išvesta iš kitos veislės, toliau vadinamos „pirmine veisle“, kai:

- a) jos kūrimo pagrindą sudaro pirminė veislė arba veislė, kurios pačios arba kurių pačių kūrimo pagrindą sudaro pirminė veislė;
- b) remiantis 7 straipsnio nuostatomis yra išskirtinė pirminės veislės atžvilgiu; ir
- c) išskyrus skirtumus, kurie atsiranda dėl kūrimo veiksnių, ji iš esmės atitinka pirminę veislę pagal požymių, atsirandančių iš pirminės veislės genotipo ar genotipų kombinacijos, pasireiškimą.

7. Įgyvendinimo taisyklės, vadovaujantis 114 straipsniu, gali tiksliau nustatyti galimus kūrimo veiksmus, kuriems taikomos bent jau 6 dalies nuostatos.

8. Nepažeidžiant 14 ir 29 straipsnių, naudojimas teisėmis, kurias suteikia augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje, negali pažeisti jokių nuostatų, priimtų remiantis viešosios moralės, viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos ir gyvybės apsaugos, aplinkos apsaugos, pramoninės ar komercinės nuosavybės apsaugos arba konkurencijos, prekybos ar žemės ūkio gamybos užtikrinimo motyvais.

14 straipsnis

Nukrypimas nuo augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje

1. Nepaisant 13 straipsnio 2 dalies nuostatų ir siekiant užtikrinti žemės ūkio gamybą, ūkininkams leidžiama dauginimo tikslams lauke savo ūkyje naudoti augalinę medžiagą, gautą nuėmus derlių, išskyrus hibridines ar sintetines veisles, kuriai yra taikoma augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje, dauginamąją medžiagą.

2. 1 dalies nuostatos taikomos tiksliai žemės ūkio augalų rūšims:

a) pašariniams augalams:

Cicer arietinum L. – sėjamasis avinžirnis

Lupinus luteus L. – geltonasis lubinas

Medicago sativa L. – mėlynžiedė liucerna

Pisum sativum L. (partim) – sėjamasis žirnis

Trifolium alexandrinum L. – egiptinis dobilas

Trifolium resupinatum L. – persinis dobilas

Vicia faba – pupa

Vicia sativa L. – sėjamasis vikis

ir Portugalijos atveju – *Lolium multiflorum* lam – gausiažiedė svidrė

b) javams:

Avena sativa – sėjamoji aviža

Hordeum vulgare L. – paprastasis miežis

Oryza sativa L. – sėjamasis ryžis

Phalaris canariensis L. – kanarinis strypainis

Secale cereale L. – sėjamasis rugys

X *Triticosecale* Wittm. – kvietrugis

Triticum aestivum L. emend. Fiori et Paol. – paprastasis kvietys

Triticum durum Desf. – kietasis kvietys

Triticum spelta L. – spelta

c) bulvėms:

Solanum tuberosum – valgomoji bulvė

d) aliejiniams ir pluoštiniais augalams:

Brassica napus L. (partim) – griežtis

Brassica rapa L. (partim) – ropė

Linum usitatissimum – sėjamas linas.

3. Siekiant, kad išgaliotų 1 dalyje nurodytas nukrypimas ir kad būtų apsaugoti teisėti selekcininko ir ūkininko interesai, prieš išgaliuojant šiam reglamentui, sąlygos pagal 114 straipsnį priimtose įgyvendinimo taisyklėse turi būti nustatytos remiantis šiais kriterijais:

- neturi būti jokių kiekybinių apribojimų ūkininko ūkiui dėl žemės valdymo,
- augalinė medžiaga auginimui gali būti apdorojama paties ūkininko ar per jam teikiamas paslaugas, nepažeidžiant tam tikrų apribojimų, kuriuos valstybės narės gali nustatyti minėtos augalinės medžiagos apdorojimo organizavimui, visų pirma siekiant užtikrinti pateiktos apdoroti medžiagos ir apdorotos medžiagos tapatumą,
- iš smulkių ūkininkų nereikalaujama mokėti jokio selekcinio mokesčio savininkui; smulkiais ūkininkais laikomi:
  - tuo atveju, kai auginamos šio straipsnio 2 dalyje nurodytos augalų rūšys, kurioms taikomas 1992 m. birželio 30 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1765/92, nustatantis paramos sistemą tam tikrų lauko kultūrų auginimo⁴ – ūkininkai, neauginantys augalų plote, didesniame negu reikia išauginti 92 tonas grūdų; šiam plotui apskaičiuoti taikoma minėto reglamento 8 straipsnio 2 dalis,
  - kitų šio straipsnio 2 dalyje nurodytų augalų rūšių atveju – ūkininkai, atitinkantys panašius atitinkamus kriterijus,
  - iš kitų ūkininkų reikalaujama mokėti savininkui teisėtą selekcinį mokestį, kuris yra gerokai mažesnis už tos pačios veislės dauginamosios medžiagos, auginamos tame pačiame plote licencinį mokestis; faktiškas selekcinio mokesčio dydis laikui bėgant gali svyruoti atsižvelgiant į tai, koku mastu ta veislė bus naudojama pagal 1 dalyje nurodytą nukrypimą,
  - kontroliuoti, kaip laikomasi šio straipsnio nuostatų ar vadovaujantis šiuo straipsniu priimtų nuostatų yra savininkų išimtinės atsakomybės reikalas; organizuodami nurodytą monitoringą, jiems oficialių institucijų pagalba gali būti neteikiama,
  - reikalingą informaciją savininkams jų prašymu teikia ūkininkai ir perdirbimo paslaugų tiekėjai; taip pat lygiavertę informaciją gali teikti oficialios institucijos, kontroliuojančios žemės ūkio produkciją, jei tokia informacija buvo gauta įprastu būdu jiems atliekant savo užduotis, be papildomų įsipareigojimų ar išlaidų. Šios nuostatos dėl duomenų apie asmenį nepažeidžia Bendrijos ir nacionalinių teisės aktų dėl asmenų apsaugos dėl duomenų apie asmenį tvarkymo ir laisvo judėjimo.

---

⁴ OL L 181, 1992 07 01, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EEB) Nr. 1552/93 (OL L 154, 1993 06 25, p. 19)

15 straipsnis

Augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje poveikio apribojimas

Augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje nesuteikiama:

- a) privačiai ir ne komerciniais tikslais atliekamiems veiksams;
- b) eksperimentiniais tikslais atliekamiems veiksams;
- c) veiksams, skirtiems sukurti ar atrasti ir išskirti kitas veisles;
- d) 13 straipsnio 2–4 dalyse nurodytiems veiksams, susijusiems su kitomis veislėmis, išskyrus atvejus, kai taikomos 13 straipsnio 5 dalies nuostatos arba kai kitai veislei ar šios veislės medžiagai taikoma nuosavybės teisių apsaugos neturinčios panašios nuostatos; ir
- e) veiksams, kurių draudimas pažeistų 13 straipsnio 8 dalyje, 14 ar 29 straipsniuose išdėstytas nuostatas.

16 straipsnis

Augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje nesuteikimas

Augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje nesuteikiama dėl veiksmų, susijusių su bet kokia saugomos veislės medžiaga, arba veislės, kuriai taikomos 13 straipsnio 5 dalies nuostatos, medžiaga, kurios savininko arba jo sutikimu buvo perleistos kitiems bet kurioje Bendrijos dalyje, arba bet kokia iš minėtos medžiagos išvesta medžiaga, jeigu tokie veiksmai:

- a) nesusiję su tos veislės tolesniu dauginimu, išskyrus atvejus, kai toks dauginimas buvo numatytas tą medžiagą perduodant; arba
- b) nesusiję su veislės dauginamosios medžiagos eksportu į trečiąją šalį, nesaugančią veislių tų augalų genčių ar rūšių, kurioms ta veislė priklauso, išskyrus atvejus, kai eksportuota medžiaga yra skirta galutiniam vartojimui.

17 straipsnis

Veislių pavadinimų vartojimas

1. Bet kuris asmuo, Bendrijos teritorijoje komerciniams tikslams siūlantis ar kitiems perduodantis saugomos veislės ar veislės, kuriai taikomos 13 straipsnio 5 dalies nuostatos, dauginamąją medžiagą, privalo vartoti pagal 63 straipsnį suteiktą veislės pavadinimą; jei veislės pavadinimas pateikiamas raštu, jis turi būti lengvai atskiriamas ir aiškiai įskaitomas. Jei su suteiktu pavadinimu siejamas prekės ženklas, firmos pavadinimas ar panašus žymuo, šis pavadinimas turi būti lengvai atpažįstamas.
2. Bet kuris asmuo, atliekantis tokius veiksmus su bet kuria kita veislės medžiaga, turi pranešti tą pavadinimą pagal kitas įstatymo įtvirtintas nuostatas arba pareikalavus valdžios institucijoms, pirkėjui ar kokiam nors kitam teisėtą interesą turinčiam asmeniui.
3. 1 ir 2 dalys taikomos net ir pasibaigus augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje galiojimui.

18 straipsnis

Veislių pavadinimų vartojimo apribojimas

1. Savininkas net ir pasibaigus augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje galiojimui negali naudotis jokia suteikta teise į tokį pavadinimą, kuris sutampa su veislės pavadinimu ir gali trukdyti laisvai vartoti su ta veisle siejamą pavadinimą.
2. Kuri nors trečioji šalis gali naudotis suteikta teise į tokį pavadinimą, kuris sutampa su veislės pavadinimu ir gali trukdyti tą pavadinimą laisvai vartoti, tik tai atvejais, kai ta teisė buvo suteikta prieš skiriant tą veislės pavadinimą pagal 63 straipsnį.
3. Jei veislei yra taikoma augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje, o valstybėje narėje ar Tarptautinei naujų augalų veislių sąjungai priklausančioje valstybėje – nacionalinė nuosavybės teisė, nei veislei suteiktas pavadinimas, nei joks kitas pavadinimas, kuris su juo galėtų būti supainiotas, negali būti vartojamas Bendrijos teritorijoje pavadinti kitai tos pačios botaninės rūšies ar rūšies, laikomos gimininga pagal paskelbimą, remiantis 63 straipsnio 5 dalimi, veislei arba tokiai veislei medžiagai.

IV SKYRIUS

AUGALŲ VEISLIŲ TEISINĖS APSAUGOS BENDRIJOJE GALIOJIMO TRUKMĖ IR PASIBAIGIMAS

19 straipsnis

Augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje galiojimo trukmė

1. Augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje galioja iki 25-tų kalendorinių metų pabaigos, o vynuodžių ir medžių rūšių atveju – iki 30-tų kalendorinių metų, skaičiuojant nuo kitų teisinės apsaugos suteikimo veislei metų.
2. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali tam tikroms augalų gentims ar rūšims pratęsti šiuos terminus dar penkeriems metams.
3. Augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje nustoja galioti nepasibaigus 1 dalyje arba pagal 2 dalį nustatytiems terminams, jei savininkas jos atsisako pasiūsdamas dėl to Tarnybai raštišką pareiškimą, o tas atsisakymas įsigalioja kitą dieną nuo tos dienos, kai tą pareiškimą gavo Tarnyba.

20 straipsnis

Augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje pripažinimas negaliojančia

1. Tarnyba skelbia augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje negaliojančia, jei nustatoma, kad:
  - a) augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimo metu nebuvo laikomasi 7 ar 10 straipsniuose keliamų reikalavimų; arba
  - b) tais atvejais, kai augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimas buvo iš esmės grindžiamas pareiškėjo pateikta informacija ir dokumentais, tos teisės suteikimo metu nebuvo laikomasi 8 ir 9 straipsniuose keliamų reikalavimų; arba
  - c) ta teisė buvo suteikta asmeniui, kuris neturi į ją teisės, jei ji nebuvo perduota asmeniui, kuris turi teisę į ją.
2. Paskelbus augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje negaliojančia, ji laikoma neturėjusia šiame reglamente nustatyto poveikio nuo pat jos suteikimo momento.

21 straipsnis

Augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje panaikinimas

1. Tarnyba panaikina augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje bei nustato poveikį ateičiai, jei nustatoma, kad ji nebeatitinka 8 ar 9 straipsniuose keliamų reikalavimų. Jei nustatoma, kad ji tų reikalavimų neatitiko dar anksčiau iki panaikinimo, panaikinimas gali būti skelbiamas galiojančiu nuo ankstesnio momento.
2. Tarnyba gali panaikinti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje bei nustato poveikį ateičiai, jei savininkas po to, kai iš jo buvo pareikalauta, ir per Tarnybos nustatytą laikotarpį:
  - a) neįvykdė prievolės pagal 64 straipsnio 3 dalį; arba
  - b) 66 straipsnyje nurodytu atveju nesiūlo kito tinkamo veislės pavadinimo; arba
  - c) nesumoka mokesčių, kurie gali būti mokami augalų veislių teisinės apsaugos galiojimui palaikyti Bendrijoje; arba
  - d) kaip pirminis savininkas ar kaip teisių perėmėjas dėl jų perleidimo pagal 23 straipsnį, nebeatitinka 12 ir 82 straipsniuose keliamų reikalavimų.

V SKYRIUS

AUGALŲ VEISLIŲ TEISINĖ APSAUGA BENDRIJOJE KAIP NUOSAVYBĖS OBJEKTAS

22 straipsnis

Suderinimas su nacionaliniais įstatymais

1. Išskyrus atvejus, kai 23-29 straipsniuose numatyta kitaip, augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje kaip nuosavybės objektas visais atžvilgiais ir visoje Bendrijos teritorijoje laikoma atitinkama nuosavybės teise toje valstybėje narėje, kurioje:
  - a) pagal Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registro įrašą veislės savininkas tą dieną turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą arba turėjo buveinę ar padalinį; arba
  - b) jei netinka a punkte nustatytos sąlygos, registravimo dieną turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą arba buveinę ar padalinį pirmas paminėtas veislės savininko procesinis atstovas, kaip įrašyta minėtame registre.
2. Tais atvejais, kai netinka 1 dalyje nustatytos sąlygos, 1 dalyje nurodyta valstybė narė yra ta, kurioje yra Tarnybos būstinė.
3. Tais atvejais, kai 1 dalyje nurodytų veislės savininko ar procesinio atstovo įrašytos nuolatinės gyvenamosios vietos, buveinės ar padalinio vietos yra dviejose ar daugiau valstybių narių, pirma paminėta nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė yra taikoma 1 dalies tikslais.
4. Tais atvejais, kai į 1 dalyje nurodytą registrą kaip bendrasavininkiai yra įrašyti du ar daugiau asmenų, 1 dalies a punkto taikymo tikslais atitinkamu savininku yra pirmas iš eilės registre įrašytas bendrasavininkis, atitinkantis tas sąlygas. Jei nė vienas iš veislės nuosavybės bendrasavininkių neatitinka 1 dalies a punkte nurodytų sąlygų, taikoma 2 dalis.

23 straipsnis

Perdavimas

1. Saugomos augalų veislių teisės Bendrijoje gali būti perduodamos vienam ar keliems teisių perėmėjams.
2. Perleisti saugomas augalų veislių teises Bendrijoje perleidžiant reikalavimo teises galima tik teisių perėmėjams, kurie atitinka 12 ir 82 straipsniuose išdėstytas sąlygas. Perdavimas atliekamas rašytine forma ir reikalingi sutarties šalių parašai, išskyrus tuos atvejus, kai jis atliekamas teismo sprendimu ar kitais teismo procesą užbaigiančiais veiksmais. Visais kitais atvejais jis laikomas negaliojančiu.
3. Išskyrus tuos atvejus, kai 100 straipsnis numato kitaip, perdavimas neturi jokių pasekmių teisėms, kurias iki perdavimo datos įgijo trečiosios šalys.
4. Perdavimas neturi jokių pasekmių Tarnybai ir juo negali būti remiamasi *vis à vis* trečiųjų šalių atžvilgiu, jei nepateikti dokumentiniai įrodymai dėl perdavimo, kaip numatyta įgyvendinimo taisyklėse, ir kol jis neįrašytas į Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registrą. Dar neįrašytu į registrą perdavimu gali būti remiamasi *vis à vis* trečiuosius asmenis, kurie įgijo teises po perdavimo datos, bet tų teisių įgijimo dieną žinojo apie perdavimą.

24 straipsnis

Išieškojimo nukreipimas

Į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje gali būti nukreiptas išieškojimas, taip pat ji gali būti laikinų, įskaitant apsaugines, priemonių objektu, kaip numatyta 1988 m. rugsėjo 16 d. Lugane pasirašytos Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civiliniuose bei komerciniuose ginčiuose vykdymo, toliau vadinamos „Lugano konvencija“, 24 straipsnyje.

25 straipsnis

Bankroto ar panašios procedūros

Kol įsigalios šioje srityje valstybėms narėms bendros taisyklės, vienintelė valstybė narė, kurioje augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje gali būti įtraukta į bankroto ar panašias procedūras, yra ta, kurioje tokios procedūros pirmiausia pradedamos pagal nacionalinę teisę ar šioje srityje taikomas konvencijas.

26 straipsnis

Paraiška dėl augalų veislės teisinę apsaugos Bendrijoje kaip nuosavybės objekto

22-25 straipsniai taikomi paraiškoms suteikti augalų veislės teisinę apsaugą Bendrijoje. Tuose straipsniuose į Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registrą daromos nuorodos toms paraiškoms yra laikomos nuorodomis į paraiškų selekcininko teisėms gauti Bendrijoje registrą.

27 straipsnis

Sutartinės naudojimo teisės

1. Augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje gali būti visu ar daliniu sutarties suteiktų teisių naudojimo objektu. Naudojimo teisės gali būti išimtinės arba neišimtinės.

2. Savininkas suteiktomis teisėmis į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje gali remtis, kai naudojimo teise turintis asmuo pažeidžia kurias nors pagal 1 dalį su naudojimo teise susietas sąlygas ar apribojimus.

28 straipsnis

Bendroji nuosavybė

22-27 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi augalų veislių teisei apsaugai Bendrijoje bendrosios nuosavybės atvejais proporcingai atitinkamai turimai daliai, jei tokios dalys buvo nustatytos.

29 straipsnis

Priverstinė naudojimo teisė

1. Priverstines naudojimo teises vienam ar keliems asmenims suteikia Taryba pagal to asmens ar asmenų prašymą, bet tik vadovaudamasi visuomenės interesais ir esant 36 straipsnyje nurodytos Administracinės tarybos pritarimui.

2. Valstybės narės, Komisijos ar kokios nors Bendrijos lygmeniu įsteigtos ir Komisijos įregistruotos organizacijos prašymu priverstinė naudojimo teisė gali būti suteikta arba specialius reikalavimus atitinkančių asmenų kategorijai, arba bet kam vienoje ar keliose valstybėse narėse ar visoje Bendrijoje. Ji gali būti suteikta tik vadovaujantis visuomenės interesais ir Administracinės tarybos pritarimu.

3. Suteikdama priverstinę naudojimo teisę, Taryba nustato leidžiamų veiksmų tipą ir sukonkretina su juo siejamas priimtinas sąlygas, taip pat 2 dalyje nurodytus specialius reikalavimus. Priimtinos sąlygose atsižvelgiama į savininko, turinčio augalų veislių teisinę apsaugą, kuriam priverstinės naudojimo teisės suteikimas turėtų pasekmių, interesus. Priimtinos sąlygos gali apimti galimus laiko apribojimus, atitinkamo procentinio honoraro kaip teisėto selekcinio mokesčio savininkui mokėjimą ir numatyti tam tikras savininko prievoles, kurias vykdyti reikalinga, kad būtų galima naudotis priverstine naudojimo teise.

4. Pasibaigus kiekvienam vienerių metų laikotarpiui nuo priverstinės naudojimo teisės suteikimo ir pirmiau minėtam galimam laiko apribojimui, bet kuri šių procesinių veiksmų šalis gali prašyti, kad sprendimas dėl priverstinės naudojimo teisės suteikimo būtų atšauktas arba iš dalies pakeistas. Vienintelis tokio prašymo motyvas yra tas, kad per tą laiką pasikeitė tą sprendimą lėmusios aplinkybės.

5. Pateikus prašymą, priverstinė naudojimo teisė kurios nors iš esmės išvestos veislės atžvilgiu savininkui suteikiama, jei laikomasi 1 dalyje nurodytų reikalavimų. 3 dalyje nurodytos priimtinos sąlygos apima atitinkamo procentinio honoraro kaip teisėto selekcinio mokesčio mokėjimą pirminės veislės savininkui.

6. Pagal 114 straipsnį priimtos įgyvendinimo taisyklės gali konkrečiai nurodyti tam tikrus atvejus kaip 1 dalyje nurodytų visuomenės interesų pavyzdžius ir netgi nustatyti pirmiau išdėstytų dalių nuostatų įgyvendinimo detales.

7. Valstybės narės negali suteikti priverstinių naudojimo teisių augalų veislėms, teisiškai saugomoms Bendrijoje.

TREČIOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRIJOS AUGALŲ VEISLIŲ TARNYBA

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

30 straipsnis

Juridinis statusas, padaliniai

1. Tarnyba yra Bendrijos įstaiga. Ji turi juridinio asmens statusą.
2. Kiekvienoje valstybėje narėje Tarnyba naudojasi plačiausiu teisnumu suteikiamu pagal jų įstatymus juridiniams asmenims. Visų pirma ji gali įsigyti ir disponuoti kilnojamuoju ir nekilnojamuoju turtu bei būti šalimi teismo procese.
3. Tarnybai atstovauja jos pirmininkas.
4. 36 straipsnyje nurodytos Administracinės tarybos sutikimu Tarnyba gali konkrečias administracines funkcijas pavesti vykdyti nacionalinėms įstaigoms arba, gavusi valstybių narių sutikimą, tais tikslais steigti jose savo padalinius.

31 straipsnis

Darbuotojai

1. Nepažeidžiant 47 straipsnio taikymo apeliacinės tarybos nariams, Tarnybos darbuotojams taikomi Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatai, Europos Bendrijų kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos ir dėl tų pareigūnų nuostatų ir įdarbinimo sąlygų taikymo Europos Bendrijų institucijų kartu priimtos taisyklės.
2. Nepažeisdama 43 straipsnio, Tarnyba savo darbuotojų atžvilgiu naudojasi įgaliojimais, kuriuos paskyrimo įgaliojimus turinčiai institucijai suteikia Tarnybos nuostatai ir Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos.

32 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

Tarnybai taikomas Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų.

33 straipsnis

Atsakomybė

1. Tarnybos sutartinę atsakomybę reglamentuoja konkrečiai sutarčiai taikomi įstatymai.
2. Europos Bendrijų Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti sprendimus vadovaudamasis bet kuria Tarnybos sudarytoje sutartyje esančia arbitražine išlyga.
3. Esant deliktinei atsakomybei Tarnyba savo padalinių ir savo tarnautojų einant pareigas padarytą žalą atlygina pagal valstybių narių įstatymų bendruosius principus.
4. Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso ginčai dėl 3 dalyje nurodytos žalos atlyginimo.
5. Tarnautojų asmeninę atsakomybę Tarnybai reglamentuoja jiems taikomuose Tarnybos nuostatuose ar Įdarbinimo sąlygose numatytos nuostatos.

34 straipsnis

Kalbos

1. Tarnybai taikomos 1958 m. balandžio 1 d. Reglamento Nr. 1, nustatančio Europos ekonominėje bendrijoje vartotinas kalbas⁵, nuostatos.
2. Paraiškos Tarnybai, tokioms paraiškoms informinti reikalingi dokumentai ir visi kiti pateikiami raštai pateikiami viena iš oficialių Europos Bendrijų kalbų.
3. Į Tarnybą besikreipiančios procesinių veiksmų šalys, kaip nurodyta pagal 114 straipsnį priimtose įgyvendinimo taisyklėse, turi teisę atlikti procesinius veiksmus raštu ir žodžiu bet kuria oficialia Europos Bendrijų kalba su vertimu, o žodinio nagrinėjimo atveju – su sinchroniniu vertimu bent į kokią kitą oficialią Europos Bendrijų kalbą, kurią pasirenka bet kuri kita šalis. Mokestis už naudojimąsi šiomis teisėmis procesinių veiksmų šalims nenumatomas.
4. Tarnybos darbui reikalingas vertimo paslaugas iš esmės teikia Sąjungos institucijų vertimo centras.

35 straipsnis

Tarnybos sprendimai

1. Tarnybos sprendimai, jeigu jų pagal 72 straipsnį neturi priimti apeliacinė taryba, priimami Tarnybos pirmininko vardu arba su jo sutikimu.
2. Laikantis 1 dalies nuostatų, sprendimus pagal 20, 21, 29, 59, 61, 62, 63, 66 straipsnius ar 100 straipsnio 2 dalį priima iš trijų Tarnybos darbuotojų sudarytas komitetas. Tokio komiteto narių kvalifikaciją, atskirų narių įgaliojimus sprendimų rengimo stadijoje, balsavimo sąlygas ir pirmininko vaidmenį tokiuose komitetuose nustato pagal 114 straipsnį priimtos įgyvendinimo taisyklės. Kitais atvejais priimant sprendimus tokio komiteto narių nevaržo jokie nurodymai.
3. Pirmininko sprendimus, išskyrus tuos, kurie nurodyti 2 dalyje, be pirmininko gali priimti Tarnybos darbuotojas, kuriam tokie įgaliojimai suteikti pagal 42 straipsnio 2 dalies h punktą.

II SKYRIUS

ADMINISTRACINĖ TARYBA

36 straipsnis

Steigimas ir įgaliojimai

1. Šiuo reglamentu prie Tarnybos steigiama Administracinė taryba. Be įgaliojimų, kuriuos Administracinei tarybai suteikia kitos šio reglamento nuostatos ar 113 ir 114 straipsniuose nurodytos nuostatos, Tarnybos atžvilgiu ji turi tokius įgaliojimus:
  - a) pataria klausimais, už kuriuos atsakinga Tarnyba, arba šiais klausimais nustato bendras veiklos gaires;
  - b) svarsto pirmininko valdymo ataskaitą ir kontroliuoja Tarnybos veiklą, remdamasi tuo svarstymu ir bet kuria kita gauta informacija;
  - c) Tarnybos pasiūlymu arba nustato 35 straipsnyje nurodytų komitetų skaičių, darbo paskirstymą ir jų atitinkamos funkcijos trukmę, arba šiais klausimais numato bendras gaires;
  - d) gali nustatyti Tarnybos veiklos būdų taisykles;

⁵ OL 17, 1958 10 06, p. 385/58. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1985 m. Stojimo aktu.

- e) gali nustatyti tyrimų atlikimo gaires pagal 56 straipsnio 2 dalį.
2. Be to, Administracinė taryba:
- esant reikalui, gali pateikti nuomones Tarnybai ar Komisijai ir pareikalauti iš jų informacijos;
  - gali pasiūsti Komisijai, su pakeitimais ar be jų, pagal 42 straipsnio 2 dalies g punktą jai pateiktus projektus arba savo pačios parengtus šio reglamento pakeitimų projektus, skirtus 113 ir 114 straipsniuose nurodytoms nuostatomis ar bet kurioms augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje taisyklėms;
  - teikia konsultacijas pagal 113 straipsnio 4 dalį ir 114 straipsnio 2 dalį;
  - pagal 109, 111 ir 112 straipsnius vykdo su Tarnybos biudžetu susijusias funkcijas.

37 straipsnis

Sudėtis

1. Administracinę tarybą sudaro po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą ir vienas Komisijos atstovas, taip pat jų pakaitiniai nariai.
2. Administracinės tarybos nariams, atsižvelgiant į jos darbo tvarkos taisykles, gali padėti patarėjai ar ekspertai.

38 straipsnis

Pirmininkavimas

1. Administracinė taryba iš savo narių išsirenka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Pirmininko pavaduotojas *ex officio* pakeičia pirmininką, jei šis negali eiti savo pareigų.
2. Pirmininko ar pirmininko pavaduotojo kadencija baigiasi pasibaigus jų atitinkamai narystei Administracinėje taryboje. Nepažeidžiant šios nuostatos, pirmininko ar pirmininko pavaduotojo kadencija yra treji metai, jei iki šio laikotarpio pabaigos neišrenkamas kitas pirmininkas ar pirmininko pavaduotojas. Ši kadencija yra atnaujinama.

39 straipsnis

Posėdžiai

1. Administracinės tarybos posėdžius šaukia jos pirmininkas.
2. Jei Administracinė taryba nenusprendžia kitaip, jos posėdžiuose dalyvauja Tarnybos pirmininkas. Jis neturi teisės balsuoti.
3. Administracinės tarybos eilinis posėdis šaukiamas vieną kartą per metus; be to, jis gali būti rengiamas pirmininko iniciatyva arba Komisijos ar vieno trečdaliao valstybių narių prašymu.
4. Ji priima savo darbo tvarkos taisykles ir pagal jas gali steigti sau pavaldžius komitetus.
5. Administracinė taryba į savo posėdžius gali kviešti stebėtojus.
6. Sekretoriatą administracinei tarybai parūpina Tarnyba.

40 straipsnis

Posėdžių vieta

Administracinė taryba renkasi Komisijos būstinėje arba Tarnybos ar Ekspertizės tarnybos buvimo vietoje. Tikslėsius nurodymus nustato darbo tvarkos taisyklės.

41 straipsnis

Balsavimas

1. Administracinė taryba savo sprendimus, išskyrus tuos, kurie nurodyti 2 dalyje, priima paprasta valstybių narių atstovų balsų dauguma.
2. Trijų ketvirtadalių valstybių narių atstovų balsų dauguma reikalinga sprendimams, kuriuos Administracinė taryba yra įgaliota priimti pagal 12 straipsnio 1 dalies b punktą, 29 straipsnį, 36 straipsnio 1 dalies a, b, d ir e punktus, 43 ir 47 straipsnius, 109 straipsnio 3 dalį ir 112 straipsnį.
3. Kiekviena valstybė narė turi vieną balsą.
4. Administracinės tarybos sprendimai neturi privalomosios galios, nusakomos Sutarties 189 straipsnyje.

III SKYRIUS

TARNYBOS VALDYMAS

42 straipsnis

Pirmininko funkcijos ir įgaliojimai

1. Tarnybai vadovauja pirmininkas.
2. Pirmininkas turi šias teises ir pareigas:
  - a) pirmininkas imasi visų reikalingų veiksmų, įskaitant vidaus administracinių nurodymų priėmimą ir pranešimų skelbimą, kad užtikrintų Tarnybos darbą pagal šio reglamento nuostatas, pagal 113 ir 114 straipsniuose nurodytas nuostatas ar pagal Administracinės tarybos pagal 36 straipsnio 1 dalį nustatytas taisykles ar paskelbtas gaires;
  - b) kiekvienais metais jis pateikia Komisijai ir Administracinei tarybai valdymo ataskaitą;
  - c) darbuotojų atžvilgiu jis naudojasi 31 straipsnio 2 dalyje nustatytais įgaliojimais;
  - d) jis teikia pasiūlymus, kaip nurodyta 36 straipsnio 1 dalies c punkte ir 47 straipsnio 2 dalyje;
  - e) pagal 109 straipsnio 1 dalį jis sudaro Tarnybos pajamų ir išlaidų sąmatas ir pagal 110 straipsnį vykdo biudžetą;
  - f) jis teikia informaciją, kai pagal 36 straipsnio 2 dalies pirmą įtrauką jos pareikalauja Administracinė taryba;
  - g) jis gali teikti Administracinei tarybai šio reglamento 113 ir 114 straipsniuose nurodytų nuostatų arba bet kurių kitų su augalų veislių teisine apsauga Bendrijoje susijusių taisyklių pakeitimų projektus;

h) jis gali perduoti savo įgaliojimus kitiems Tarybos personalo nariams ir įgyvendinant 113 ir 114 straipsnių nuostatas.

3. Pirmininkui padeda vienas ar daugiau pavaduotojų. Jei pirmininkas negali dalyvauti, jo vietą užima pavaduotojas ar vienas iš pavaduotojų pagal tvarką, kurią nustato Administracinės tarybos pagal 36 straipsnio 1 dalį priimtos taisyklės ar parengtos gairės.

43 straipsnis

Vyresniųjų pareigūnų skyrimas

1. Tarybos pirmininką skiria Taryba iš sąrašo kandidatų, kuriuos pasiūlo Komisija, gavusi Administracinės tarybos nuomonę. Taryba turi teisę atleisti pirmininką, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir gavusi Administracinės tarybos nuomonę.

2. Pirmininko kadencija – ne ilgesnė kaip penkeri metai. Ši kadencija gali būti atnaujinama.

3. Tarybos pirmininko pavaduotojas ar pavaduotojai skiriami ar atleidžiami pagal 1 ir 2 dalis, pasikonsultavus su pirmininku.

4. 1 ir 3 dalyse nurodytų pareigūnų atžvilgiu Taryba turi drausminius įgaliojimus.

44 straipsnis

Teisėtumo kontrolė

1. Pirmininko aktų, kurių atžvilgiu Bendrijos teisė nenumato kitos institucijos vykdomos teisėtumo kontrolės, ir Administracinės tarybos aktų dėl Tarybos biudžeto teisėtumą kontroliuoja Komisija.

2. Komisija reikalauja, kad kiekvienas 1 dalyje minimas neteisėtas aktas būtų pakeistas arba panaikintas.

3. Valstybės narės, kiekvienas Administracinės tarybos narys ar bet kurie kiti tiesiogiai ir asmeniškai suinteresuoti asmenys gali perduoti Komisijai bet kurį 1 dalyje nurodytą aktą, kad būtų išnagrinėtas to akto teisėtumas. Aktas Komisijai perduodamas per du mėnesius nuo tos dienos, kada suinteresuotoji šalis apie tą aktą sužino. Komisija per du mėnesius priima sprendimą ir jį praneša.

IV SKYRIUS

APELIACINĖS TARYBOS

45 straipsnis

Steigimas ir įgaliojimai

1. Taryboje įsteigiama viena ar kelios apeliacinės tarybos.

2. Apeliacinė taryba ar tarybos sprendžia apeliacijas dėl 67 straipsnyje nurodytų sprendimų.

3. Apeliacinė taryba ar tarybos šaukiamos esant būtinybei. Apeliacinių tarybų skaičius ir darbo paskirstymas nustatomas pagal 114 straipsnį priimtose įgyvendinimo taisyklėse.

46 straipsnis

Apeliacinių tarybų sudėtis

1. Apeliacinė taryba susideda iš pirmininko ir dviejų kitų narių.
2. Pirmininkas kiekvieną kartą parenka kitus narius ir jų atitinkamus pakaitinius iš kvalifikuotų narių sąrašo, sudaromo pagal 47 straipsnio 2 dalį.
3. Iš jau minėto sąrašo apeliacinė taryba gali pakviesti dar du narius, jei ji mano, kad tai reikalinga dėl apeliacijos pobūdžio.
4. Kiekvienam apeliacinės tarybos nariui reikalinga kvalifikacija, atskirų narių įgaliojimai sprendimų rengimo stadijoje ir balsavimo sąlygos nustatomi pagal 114 straipsnį priimtose įgyvendinimo taisyklėse.

47 straipsnis

Apeliacinių tarybų narių nepriklausomumas

1. Apeliacinių tarybų pirmininkus ir atitinkamus jų pakaitinius skiria Taryba iš kandidatų į kiekvieno pirmininko ir kiekvieno pakaitinio postą sąrašo, kurį pasiūlo Komisija, gavusi Administracinės tarybos nuomonę. Kadencija yra penkeri metai. Ji gali būti atnaujinama.
2. Kitus apeliacinių tarybų narius pagal 46 straipsnio 2 dalį iš Tarybos pasiūlymu sudaryto kvalifikuotų narių sąrašo penkerių metų laikotarpiui skiria Administracinė taryba. Šis sąrašas nustatomas penkerių metų laikotarpiui. Visiems sąrašė esantiems nariams ar jų daliai šis laikotarpis atnaujinamas.
3. Apeliacinės tarybos nariai yra nepriklausomi. Priimdami sprendimus jie nesivadovauja jokiais nurodymais.
4. Apeliacinių tarybų nariais negali būti 35 straipsnyje nurodytų komitetų nariai, jie taip pat negali eiti jokių kitų pareigų Tarnyboje. Apeliacinių tarybų narių darbas gali būti ne visą darbo dieną.
5. Apeliacinių tarybų nariai atitinkamos kadencijos laikotarpiu negali būti pašalinami ar išbraukiami iš sąrašo, jei jiems pašalinti nėra rimtų priežasčių ir Europos Bendrijų Teisingumo Teismas, į kurį kreipiasi Komisija, gavusi Administracinės tarybos nuomonę, nepriima su tuo susijusio sprendimo.

48 straipsnis

Nedalyvavimas ir prieštaravimas

1. Apeliacinių tarybų nariai gali nedalyvauti nagrinėjant apeliaciją, jei jie ja yra asmeniškai suinteresuoti arba jei jie yra anksčiau buvę vienos iš procesinių veiksmų šalių atstovais ar dalyvavę priimant sprendimą, dėl kurio paduota apeliacija.
2. Jei dėl vienos iš 1 dalyje paminėtų priežasčių ar kokios nors kitos priežasties apeliacinės tarybos narys mano, kad jis neturėtų dalyvauti nagrinėjant apeliaciją, jis atitinkamai informuoja apie tai apeliacinę tarybą.
3. Kiekviena apeliacinio proceso šalis dėl vienos iš 1 dalyje paminėtų priežasčių ar įtarus šališkumą gali pareikšti prieštaravimą dėl apeliacinių tarybų narių. Prieštaravimas nepriimtinas, jei, žinodama prieštaravimo priežastį, apeliacinio proceso šalis jau yra ėmusis procesinių veiksmų. Prieštaravimas negali būti grindžiamas narių pilietybe.
4. Apeliacinė taryba sprendžia, kokių veiksmų turi būti imtasi 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais, kada atitinkamas narys nedalyvauja. Kad toks sprendimas būtų priimtas, narį, kuris pasitraukia ar dėl kurio buvo pareikštas prieštaravimas, pakeičia jo pakaitinis apeliacinėje taryboje.

KETVIRTOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

TARNYBOS ATLIEKAMI PROCESINIAI VEIKSMAI

I SKYRIUS

PARAIŠKOS

49 straipsnis

Paraiškų padavimas

1. Paraiška suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje paduodama pareiškėjo pasirinkimu:

a) tiesiogiai Tarnybai; arba

b) vienam iš padalinių ar vienai iš nacionalinių įstaigų, įsteigtų ar įgaliotų pagal 30 straipsnio 4 dalį, o pareiškėjas paskui per dvi savaites nuo paraiškos padavimo pasiunčia informaciją apie tai tiesiogiai Tarnybai.

Išsamesni nurodymai dėl to, kaip b punkte nurodyta informacija turi būti siunčiama, gali būti išdėstyti pagal 114 straipsnį priimtose įgyvendinimo taisyklėse. Informacijos apie paraišką pagal b punktą nepasiuntimas Tarnybai neturi pasekmių paraiškos galiojimui, jei ta paraiška per mėnesį nuo padavimo padaliniui ar nacionalinei įstaigai pasiekė Tarnybą.

2. Paraišką padavus vienai iš 1 dalies b punkte nurodytų nacionalinių įstaigų, ta nacionalinė įstaiga imasi visų priemonių, kad per dvi savaites nuo padavimo dienos pasiųstų tą paraišką Tarnybai. Nacionalinės įstaigos iš pareiškėjo gali imti mokesť, kuris neviršija administracinių išlaidų už tos paraiškos priėmimą ir pasiuntimą.

50 straipsnis

Paraiškų padavimo sąlygos

1. Paraišką suteikti augalų veislėms teisinę apsaugą Bendrijoje sudaro bent jau:

a) prašymas suteikti augalų veislėms teisinę apsaugą Bendrijoje;

b) botaninio taksono identifikavimas;

c) informacija apie pareiškėją arba, jei reikia, apie asmenis bendrai pateikiančius paraišką;

d) selekcininko pavardė bei vardas ir užtikrinimas, kad, kiek pareiškėjams žinoma, jokie kiti asmenys nėra susiję su tos veislės išvedimu ar atradimu ir išskyrimu; jei pareiškėjas nėra selekcininkas ar nėra vienintelis selekcininkas, jis pateikia atitinkamus dokumentinius įrodymus, kaip jis įgijo teisę į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje;

e) laikinas veislės pavadinimas;

f) detalus veislės aprašymas;

g) veislės geografinė kilmė;

h) procesinių atstovų skiriamieji raštai;

i) informacija apie bet kurį ankstesnį komercinį veislės panaudojimą;

- j) informacija apie bet kurią kitą dėl tos veislės paduotą paraišką.
2. Išsamesni nurodymai dėl 1 dalyje nurodytų sąlygų, įskaitant papildomos informacijos nuostata, gali būti nustatomi pagal 114 straipsnį priimtose įgyvendinimo taisyklėse.
  3. Paraiškoje yra siūlomas veislės pavadinimas, kuris gali būti prie tos paraiškos pridedamas.

51 straipsnis

Paraiškos data

Paraiškos suteikti augalų veislėms teisinę apsaugą Bendrijoje data yra laikoma diena, kai Taryba pagal 49 straipsnio 1 dalies a punktą arba jos padalinys ar nacionalinė įstaiga pagal 49 straipsnio 1 dalies b punktą gavo galiojančią paraišką, jei ji atitinka 50 straipsnio 1 dalį ir jei Tarybos nurodytu laikotarpiu sumokami mokesčiai pagal 83 straipsnį.

52 straipsnis

Pirmumo teisė

1. Paraiškos pirmumo teisė nustatoma pagal paraiškos gavimo datą. Jei paraiškos gautos tą pačią dieną, jų pirmumas nustatomas pagal jų gavimo eiliškumą, jei jį galima nustatyti. Priešingu atveju jos turi tą pačią pirmumo teisę.
2. Jei pareiškėjas ar jo teisių pirmtakas jau yra kreipęsis dėl nuosavybės teisės į tą veislę valstybėje narėje ar Tarptautinei naujų augalų veislių apsaugos sąjungai priklausančioje valstybėje ir jei nuo ankstesnės paraiškos padavimo dienos yra praėję ne daugiau kaip 12 mėnesių, pareiškėjas turi pirmumo teisę į ankstesnę paraišką suteikti augalų veislėms teisinę apsaugą Bendrijoje, jei paraiškos padavimo dieną ta ankstesnė paraiška tebeegzistuoja.
3. Pirmumo teisės poveikis yra tas, kad ankstesnės paraiškos padavimo data laikoma paraiškos suteikti augalų veislėms teisinę apsaugą Bendrijoje padavimo data taikant 7, 10 ir 11 straipsnius.
4. 2 ir 3 dalys taip pat taikomos ankstesnėms paraiškoms, paduotoms kitoje valstybėje narėje, jeigu paraiškos suteikti augalų veislėms teisinę apsaugą Bendrijoje padavimo dieną tos valstybės atžvilgiu nepažeidžiamos 12 straipsnio 1 dalies b punkto antrame sakinyje išdėstytos sąlygos.
5. Ankstesnės negu numatyta 2 dalyje pirmumo teisės reikalavimas nustoja galiojės, jei pareiškėjas per tris mėnesius nuo paraiškos padavimo datos nepateikia Tarybai ankstesnės paraiškos kopijų, patvirtintų už tą padavimą atsakingose institucijose. Jei ankstesnė paraiška nebuvo paduota viena iš oficialių Europos Bendrijų kalbų, Taryba gali papildomai pareikalauti tos ankstesnės paraiškos vertimo į vieną iš šių kalbų.

II SKYRIUS

EKSPERTIZĖ

53 straipsnis

Formali paraiškos ekspertizė

1. Taryba nustato, ar:
  - a) paraiška paduota laikantis 49 straipsnio reikalavimų;

- b) paraiška atitinka 50 straipsnyje nustatytas sąlygas ir pagal tą straipsnį priimtose įgyvendinimo taisyklėse nustatytas sąlygas;
  - c) jei reikia, pirmumo teisės reikalavimas atitinka 52 straipsnio 2, 4 ir 5 dalių nuostatas; ir
  - d) Tarnybos nurodytu terminu buvo sumokėti pagal 83 straipsnį reikalaujami mokesčiai.
2. Jei paraiška atitinka 51 straipsnyje nurodytas sąlygas, bet neatitinka kitų 50 straipsnyje nurodytų sąlygų, Tarnyba suteikia pareiškėjui galimybę ištaisyti bet kokius galimus pastebėti trūkumus.
3. Jei paraiška neatitinka 51 straipsnyje nurodytų sąlygų, Tarnyba apie tai praneša pareiškėjui arba, jei tai neįmanoma, paskelbia šią informaciją pagal 89 straipsnį.

54 straipsnis

Pagrindinė paraiškos ekspertizė

1. Tarnyba nustato, ar ta veislė gali būti augalų veislių teisinės apsaugos objektu Bendrijoje pagal 5 straipsnį, ar ta veislė yra nauja pagal 10 straipsnį, ar pareiškėjas turi teisę paduoti paraišką pagal 12 straipsnį ir ar laikomasi 82 straipsnyje nurodytų sąlygų. Tarnyba taip pat nustato, ar pasiūlytas veislės pavadinimas yra tinkamas pagal 63 straipsnį. Tokiems tikslams ji gali pasinaudoti kitų institucijų paslaugomis.
2. Pirmasis pareiškėjas laikomas turinčiu teisę į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje pagal 11 straipsnį. Ši nuostata netaikoma, jei prieš priimant sprendimą dėl tos paraiškos Tarnyba sužino arba galutiniu teismo sprendimu, priimtu dėl pretenzijos į teisės suteikimą pagal 98 straipsnio 4 dalį, yra įrodyta, kad pirmasis pareiškėjas neturi teisės į tą teisę arba ji priklauso ne jam vienam. Nustačius vienintelio ar kito tą teisę turinčio asmens tapatybę, tas asmuo ar asmenys gali pradėti procesinius veiksmus kaip pareiškėjas ar pareiškėjai.

55 straipsnis

Techninė ekspertizė

1. Tarnybai neradus jokių kliūčių suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje remiantis pagal 53 ir 54 straipsnius atlikta ekspertize, ji organizuoja techninę 7, 8 ir 9 straipsniuose išdėstytų sąlygų laikymosi ekspertizę, kurią gali atlikti kompetentinga tarnyba ar tarnybos bent vienoje iš valstybių narių, kurioms Administracinė taryba yra patikėjusi tos rūšies veislių techninę ekspertizę, toliau vadinamoms „ekspertizės tarnyba ar tarnybomis“.
2. Jei nėra ekspertizės tarnybos, Tarnyba gali, pritarus Administracinei tarybai, pavesti tokią ekspertizę atlikti kitoms atitinkamoms įstaigoms arba šiam tikslui steigti savo padalinius. Šio skyriaus nuostatoms taikyti tokios įstaigos ar padaliniai laikomi ekspertizės tarnybomis. Jos gali naudotis pareiškėjo suteikiama įranga.
3. Tarnyba siunčia ekspertizės tarnyboms paraiškos kopijas, kaip to reikalauja pagal 114 straipsnį priimtos įgyvendinimo taisyklės.
4. Remdamasi bendromis taisyklėmis arba atskirais atvejais – reikalavimais, Tarnyba nustato, kada, kur, kokiais kiekiais ir kokios kokybės medžiaga ir kontroliniai pavyzdžiai turi būti pateikiami techninei ekspertizei.
5. Jei pareiškėjas pretenduoja į pirmumo teisę pagal 52 straipsnio 2 ar 4 dalis, per dvejus metus nuo paraiškos padavimo datos pagal 51 straipsnį jis pateikia reikalingą medžiagą ir kitus reikalaujamus papildomus dokumentus. Jei ankstesnė paraiška atsiimama ar atmetama nepasibaigus dvejų metų terminui, Tarnyba gali pareikalauti iš pareiškėjo per nustatytą laiką pateikti jai tą medžiagą ar kitus papildomus dokumentus.

56 straipsnis

Techninės ekspertizės atlikimas

1. Jei nenustatytas kitoks 7–9 straipsniuose išdėstytų reikalavimų laikymosi techninės ekspertizės būdas, ekspertizės tarnybos, atlikdamos techninę ekspertizę, tą veislę auginą ar imasi kitų tyrimo darbų.
2. Bet kuri techninė ekspertizė atliekama pagal Administracinės tarybos nustatytas tyrimų gaires ir bet kuriuos Tarnybos nurodymus.
3. Techninės ekspertizės tikslais ekspertizės tarnybos gali, gavusios Tarnybos pritarimą, naudotis kitų techniškai kvalifikuotų įstaigų paslaugomis ir atsižvelgti į tokių įstaigų pateiktas išvadas.
4. Jei Tarnyba nenustato kitaip, kiekviena ekspertizės tarnyba techninę ekspertizę pradeda ne vėliau kaip tą dieną, kurią techninė ekspertizė būtų pradėta remiantis paraiška suteikti nacionalinę nuosavybės teisę, paduota tą dieną, kai Tarnybos pasiūstą paraišką gavo ekspertizės tarnyba.
5. Esant 55 straipsnio 5 dalyje numatytam atvejui, kiekviena ekspertizės tarnyba techninę ekspertizę pradeda, jei Tarnyba nenustato kitaip, ne vėliau kaip tą dieną, kai ekspertizė būtų pradėta remiantis paraiška suteikti nacionalinę nuosavybės teisę, jei iki tos datos būtų pateikta reikalinga medžiaga ir visi kiti papildomi dokumentai.
6. Administracinė taryba gali nustatyti, kad vynmedžių ir medžių rūšių veislėms techninė ekspertizė gali būti pradėta vėliau.

57 straipsnis

Ekspertizės ataskaitos

1. Tarnybai pareikalavus arba techninės ekspertizės rezultatus laikydama pakankamais tai veislei įvertinti, ekspertizės tarnyba siunčia Tarnybai ekspertizės ataskaitą, o tais atvejais, kai ji mano, jog laikomasi 7–9 straipsniuose išdėstytų sąlygų, – ir tos veislės aprašymą.
2. Tarnyba nusiunčia techninės ekspertizės rezultatus ir veislės aprašymą pareiškėjui ir suteikia jam galimybę juos pakomentuoti.
3. Jei Tarnyba nemano, kad ekspertizės ataskaita gali būti pakankamas sprendimo pagrindas, ji gali savo nuožiūra, pasikonsultavusi su pareiškėju ar pareiškėjo prašymu, paskirti papildomą ekspertizę. Kad jos rezultatai būtų įvertinti, kiekviena papildoma ekspertizė, atlikta iki tol, kol pagal 61 ir 62 straipsnius priimamas sprendimas taps galutiniu, yra laikoma 56 straipsnio 1 dalyje nurodytos ekspertizės dalimi.
4. Tarnyba turi išimtinės techninės ekspertizės rezultatų naudojimo teises, o ekspertizės tarnybos gali juos naudoti kitaip tik Tarnybos sutikimu.

58 straipsnis

Techninės ekspertizės išlaidos

Tarnyba moka ekspertizės tarnyboms mokestį vadovaudamasi pagal 114 straipsnį priimtomis įgyvendinimo taisyklėmis.

59 straipsnis

Protestai dėl teisės suteikimo

1. Bet kuris asmuo gali pateikti Tarnybai raštu protestą dėl augalų veislių teisinės apsaugos suteikimo Bendrijoje.
2. Be pareiškėjo, protesto pateikėjai taip pat laikomi procesinių veiksmyų dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimo šalimi. Nepažeidžiant 88 straipsnio, protesto pateikėjai turi galimybę susipažinti su dokumentais, įskaitant techninės ekspertizės rezultatus, ir 57 straipsnio 2 dalyje nurodytu veislės aprašymu.
3. Protestai gali būti grindžiami tikrai argumentu, kad:
  - a) nesilaikoma 7–11 straipsniuose nustatytų sąlygų;
  - b) yra 63 straipsnio 3 ar 4 dalyje numatyta suteikti siūlomą veislės pavadinimą kliūtis.
4. Protestai gali būti pateikti:
  - a) bet kada po paraiškos padavimo ir prieš priimant sprendimą pagal 61 ar 62 straipsnį, šio straipsnio 3 dalies a punkte numatytu atveju;
  - b) per tris mėnesius nuo siūlomo veislės pavadinimo paskelbimo pagal 89 straipsnį, jei esama šio straipsnio 3 dalies b punkte numatytų protestų.
5. Sprendimai dėl protestų gali būti priimami kartu su sprendimais pagal 61, 62 ar 63 straipsnius.

60 straipsnis

Naujos paraiškos pirmumas esant protestams

Jei dėl protesto, grindžiamo tuo, kad nesilaikoma 11 straipsnyje išdėstytų sąlygų, paraiška suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje atsiimama ar atmetama ir jei protesto pateikėjas per mėnesį nuo jos atsiėmimo arba per mėnesį nuo tos dienos, kai paraiškos dėl tos veislės atmetimas tampa galutiniu, paduoda paraišką suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, jis gali reikalauti, kad atsiėmimo data ar paraiškos atmetimo data būtų laikoma jo paraiškos padavimo data.

III SKYRIUS

SPRENDIMAI

61 straipsnis

Atmetimas

1. Tarnyba atmeta paraiškas suteikti augalų veislėms teisinę apsaugą Bendrijoje, jei ji nustato ir kai tik ji nustato, kad pareiškėjas:
  - a) neištaisė trūkumų, nurodytų 53 straipsnyje, kuriuos ištaisyti jam buvo suteikta galimybė per nustatytą laiką;
  - b) nesilaiko taisyklės ar reikalavimo pagal 55 straipsnio 4 ar 5 dalį per nurodytą laiką, nebent Tarnyba sutiko dėl nesilaikymo; arba
  - c) nepasiūlė pagal 63 straipsnį tinkamo veislės pavadinimo.

2. Tarnyba taip pat atmeta paraiškas suteikti augalų veislėms teisinę apsaugą Bendrijoje, jei:
  - a) ji nustato, kad nesilaikoma sąlygų, kurias ji turi patikrinti pagal 54 straipsnį; arba
  - b) remdamasi ekspertizės ataskaitomis pagal 57 straipsnį, prieina išvadą, kad nesilaikoma 7, 8 ir 9 straipsniuose išdėstytų sąlygų.

62 straipsnis

Suteikimas

Jei Tarnyba yra tos nuomonės, kad ekspertizės rezultatų pakanka sprendimui dėl paraiškos priimti ir kad nėra kliūčių pagal 59 ir 61 straipsnius, ji suteikia augalų veislėms teisinę apsaugą Bendrijoje. Į šį sprendimą įtraukiamas ir oficialus veislės aprašymas.

63 straipsnis

Veislės pavadinimas

1. Kai yra suteikiama augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje, Tarnyba tai veislei patvirtina pareiškėjo pagal 50 straipsnio 3 dalį pasiūlytą veislės pavadinimą, jei ji, remdamasi pagal 54 straipsnio 1 dalies antrąjį sakinį atlikta ekspertize, mano, kad šis pavadinimas yra tinkamas.
2. Veislės pavadinimas yra tinkamas, jei nėra kliūčių pagal šio straipsnio 3 ar 4 dalį.
3. Kliūtis suteikti veislei pavadinimą atsiranda, jei:
  - a) jo vartojimui Bendrijos teritorijoje užkerta kelią trečiajai šaliai (trečiajam asmeniui) priklausanti pirmenybės teisė;
  - b) jis gali kelti keblumą vartotojams dėl atpažinimo ar dauginimo;
  - c) jis yra tapatus arba gali būti painiojamas su veislės pavadinimu, kuriuo dar viena tos pačios ar artimai giminingos rūšies veislė yra įrašyta į oficialų augalų veislių registrą arba kuriuo dar vienos veislės medžiaga buvo siūloma parduoti kokioje nors valstybėje narėje ar Tarptautinei naujų augalų veislių apsaugos sąjungai priklausančioje valstybėje, jei ta kita veislė nenustojo egzistavusi ir jos pavadinimas neįgijo ypatingos reikšmės;
  - d) jis yra tapatus ar gali būti painiojamas su kitais pavadinimais, kurie yra paprastai vartojami siūlant parduoti prekes ar už kurių naudojimą nemokamas mokestis pagal kitus įstatymus;
  - e) vienoje iš valstybių narių jis gali būti įžeidžiantis arba prieštarauja viešajai tvarkai;
  - f) jis gali klaidinti ar sukelti painiavą dėl veislės savybių, vertės ar tapatybės arba dėl selekcininko ar bet kurios kitos procesinių veiksmų šalies tapatybės.
4. Dar viena kliūtis atsiranda, jei kuri nors veislė jau yra įrašyta:
  - a) vienoje iš valstybių narių; ar
  - b) Tarptautinės naujų augalų veislių apsaugos sąjungos valstybėje narėje; ar
  - c) dar kitoje valstybėje, dėl kurios Bendrijos aktu yra nustatyta, kad veislės ten vertinamos pagal taisykles, tolygias išdėstytoms direktyvose dėl bendrų katalogų;

į oficialų augalų veislių ar jų medžiagos registrą ir ten buvo siūloma parduoti komerciniais tikslais, o pasiūlytas veislės pavadinimas skiriasi nuo to, kuris ten jau yra įregistruotas ar vartojamas, jeigu pastarasis nėra klišė pagal 3 dalį.

5. Tarnyba skelbia rūšis, kurias ji laiko „artimai giminingomis“ pagal 3 dalies c punktą.

IV SKYRIUS

AUGALŲ VEISLIŲ TEISINĖ APSAUGOS BENDRIJOJE PALAIKYMAS

64 straipsnis

Techninis patikrinimas

1. Tarnyba tikrina saugomų veislių besitęsiantį nekintamumą.
2. Šiam tikslui pagal 55 ir 56 straipsnius atliekamas techninis patikrinimas.
3. Iš savininko reikalaujama Tarnybai ir ekspertizės tarnyboms, kurioms buvo patikėtas veislės techninis patikrinimas, pateikti visą informaciją, reikalingą tos veislės besitęsiančiam nekintamumui įvertinti. Pagal Tarnybos jam duotus nurodymus iš jo reikalaujama pateikti veislinę medžiagą ir leisti patikrinti, ar buvo imtasi atitinkamų priemonių veislės besitęsiančiam nekintamumui užtikrinti.

65 straipsnis

Techninio patikrinimo išvada

1. Tarnybai pareikalavus arba jai nustačius, kad veislė nėra vienoda ar stabili, ekspertizės tarnyba, kuriai patikėtas techninis patikrinimas, Tarnybai siunčia savo duomenimis pagrįstą išvadą.
2. Jei atliekant techninį patikrinimą, minimą 1 dalyje, randama kokių nors trūkumų, Tarnyba informuoja savininką apie techninio patikrinimo rezultatus ir suteikia jam galimybę juos pakomentuoti.

66 straipsnis

Veislės pavadinimo pakeitimas

1. Tarnyba pakeičia pagal 63 straipsnį suteiktą veislės pavadinimą, jei nustato, kad tas pavadinimas neatitinka ar nebeatitinka 63 straipsnyje išdėstytų sąlygų, o paaiškėjęs, kad trečioji šalis turi ankstesnę prieštaravimo teisę, jei savininkas sutinka su pakeitimu arba jei savininkui ar kokiam kitam asmeniui, kuriam reikia vartoti veislės pavadinimą, dėl šios priežasties galutiniu teismo sprendimu uždrausta vartoti tą veislės pavadinimą.
2. Tarnyba suteikia savininkui galimybę pasiūlyti pakeistą veislės pavadinimą ir atlieka procesinius veiksmus pagal 63 straipsnį.
3. Prieštaravimai dėl pasiūlyto pakeisto veislės pavadinimo gali būti pateikti vadovaujantis 59 straipsnio 3 dalies b punktu.

V SKYRIUS

APELIACIJOS

67 straipsnis

Apskundžiami sprendimai

1. Apeliacija paduodama dėl Tarnybos sprendimų, priimtų pagal 20, 21, 59, 61, 62, 63 ir 66 straipsnius, taip pat dėl sprendimų, susijusių su mokesčiais pagal 83 straipsnį, išlaidomis pagal 85 straipsnį, informacijos į registrą įrašymu ar išbraukimu pagal 87 straipsnį ir viešą susipažinimą pagal 88 straipsnį.
2. Pagal 1 dalį paduota apeliacija sustabdo sprendimą. Tačiau tais atvejais, kai Tarnyba mano, kad tai reikalinga pagal aplinkybes, gali duoti įsakymą ginčijamo sprendimo nesustabdyti.
3. Apeliacija gali būti paduodama dėl Tarnybos sprendimų pagal 29 straipsnį ir 100 straipsnio 2 dalį, jei nėra paduota tiesioginė apeliacija pagal 74 straipsnį. Tokia apeliacija sprendimo nenustabdo.
4. Apeliacija dėl sprendimo, kuris neužbaigia vienos iš šalių procesinių veiksmų, gali būti paduodama tiksliai kartu su apeliacija dėl galutinio sprendimo, jei tas sprendimas nenumato atskiros apeliacijos.

68 straipsnis

Asmenys, turintys teisę paduoti apeliacinį skundą ir būti apeliacinio proceso šalimis

Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, laikydamasis 82 straipsnio, gali pateikti apeliaciją dėl jam skirtą sprendimą arba sprendimo, kuris, nors ir būtų kitam asmeniui skirtą sprendimo formos, yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs. Procesinių veiksmų šalys gali, o Tarnyba privalo, būti apeliacinio proceso šalis.

69 straipsnis

Terminas ir forma

Pranešimas apie apeliacijos pateikimą paduodamas raštu Tarnybai per du mėnesius nuo sprendimo įteikimo, jei jis skirtas apeliacijos pateikėjui, arba, jei ne jam, per du mėnesius nuo sprendimo paskelbimo, o per keturis mėnesius nuo minėto įteikimo ar paskelbimo paduodamas rašytinis pareiškimas, nusakantis apeliacijos motyvus.

70 straipsnis

Negalutinis peržiūrėjimas

1. Jei sprendimą parengęs Tarnybos padalinys mano, kad apeliacija yra priimtina ir pagrįsta, Tarnyba ištaiso sprendimą. Ši nuostata netaikoma, jei apeliacijos pateikėjui priešinasi kita apeliacinio proceso šalis.
2. Jei per mėnesį nuo motyvų pareiškimo gavimo sprendimas neištaisomas, dėl tos apeliacijos Tarnyba nedelsdama:
  - nusprendžia, ar ji ims veiksmų vadovaudamasi 67 straipsnio 2 dalies antruoju sakiniu, ir
  - pasiunčia apeliaciją apeliacinei tarybai.

71 straipsnis

Apeliacijų nagrinėjimas

1. Jei apeliacija yra priimtina, apeliacinė taryba išnagrinėja, ar ta apeliacija yra pagrįsta.
2. Nagrinėdama apeliaciją, apeliacinė taryba tiek kartų, kiek reikia, kviečia apeliacinio proceso šalis, kad per nustatytą laiką parengtų pastabas dėl savo pačios paskelbtų pareiškimų ar dėl kitų apeliacinio proceso šalių pateiktos informacijos. Apeliacinio proceso šalys turi teisę išdėstyti savo motyvus žodžiu.

72 straipsnis

Sprendimas dėl apeliacijos

Apeliacinė taryba sprendimą dėl apeliacijos priima remdamasi pagal 71 straipsnį atliktu nagrinėjimu. Apeliacinė taryba gali naudotis visais Tarnybai suteiktais įgaliojimais arba pasiūsti bylą kompetentingam Tarnybos padaliniiui tirti. Nustačius tuos pačius faktus, šis negali prieštarauti dėl apeliacinės tarybos *ratio decidendi*.

73 straipsnis

Tolesnė apeliacija

1. Tolesnė apeliacija Europos Bendrijų Teisingumo Teismui paduodama dėl apeliacinės tarybos sprendimo.
2. Tolesnė apeliacija gali būti paduodama dėl kompetencijos trūkumo, esminių procedūrinio reikalavimo pažeidimo, Sutarties, šio reglamento ar su jų taikymu susijusios teisės normos pažeidimo ar piktnaudžiavimo įgaliojimais.
3. Tolesnę apeliaciją gali paduoti bet kuri apeliacinio proceso šalis, kuriai sprendimas yra nepalankus, arba Komisija ar Tarnyba.
4. Tolesnė apeliacija Teisingumo Teismui paduodama per du mėnesius nuo apeliacinės tarybos sprendimo įteikimo.
5. Jei Teisingumo Teismas siunčia bylą toliau tirti apeliacinei tarybai, apeliacinė taryba, nustatydamas tuos pačius faktus, negali prieštarauti dėl Teisingumo Teismo *ratio decidendi*.

74 straipsnis

Tiesioginė apeliacija

1. Tiesioginė apeliacija Europos Bendrijų Teisingumo Teismui gali būti paduodama dėl Tarnybos sprendimų, priimtų pagal 29 straipsnį ir 100 straipsnio 2 dalį.
2. 73 straipsnyje išdėstytos nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

VI SKYRIUS

ĮVAIRIOS PROCESINIUS VEIKSMUS REGLAMENTUOJANČIOS SĄLYGOS

75 straipsnis

Motyvų, kuriais grindžiami sprendimai, pareiškimas ir teisė būti išklaustam

Prie Tarnybos sprendimų pridedami motyvų, kuriais jie grindžiami, pareiškimai. Jie yra grindžiami tiktais motyvais ar įrodymais, dėl kurių procesinių veiksmų šalys turėjo galimybę žodžiu ar raštu pareikšti savo nuomonę.

76 straipsnis

Tarnybos prašymu gautų faktų nagrinėjimas

Atlikdama jai pavestus procesinius veiksmus, Tarnyba tiria tik tuos faktus, kurie jai pačiai pateikiami ekspertizei pagal 54 ir 55 straipsnius. Ji nepaiso faktų ar įrodymų, kurie nebuvo Tarnybai pateikti per nustatytą laiką.

77 straipsnis

Žodinis nagrinėjimas

1. Žodinis nagrinėjimas vyksta arba pačios Tarnybos iniciatyva, arba kurios nors procesinių veiksmų šalies prašymu.
2. Nepažeidžiant 3 dalies nuostatų, žodinis nagrinėjimas Tarnyboje nėra viešas.
3. Žodinis nagrinėjimas apeliacinėje taryboje, įskaitant sprendimo paskelbimą, yra viešas, jei apeliacinė taryba, kurioje vyksta nagrinėjimas, nenutaria kitaip susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių, įsileidus kitus žmones, kuriai nors apeliacinio proceso šaliai galėtų kilti didelių ir nepageidaujamų keblumų.

78 straipsnis

Įrodymų rinkimas

1. Tarnybos atliekamuose procesiniuose veiksmuose galimi tokie įrodymų davimo ar gavimo būdai:
  - a) procesinių veiksmų šalių išklausymas;
  - b) informacijos pareikalavimas;
  - c) dokumentų ar kitų įrodymų pateikimas;
  - d) liudytojų išklausymas;
  - e) ekspertų išvados;
  - f) patikrinimas;
  - g) rašytiniai parodymai prisiekus.
2. Jei Tarnyba sprendžia remdamasi kolektyvine institucija, ta institucija gali pasiūsti vieną iš savo narių ištirti minėtų įrodymų.
3. Jei Tarnyba mano, kad procesinių veiksmų šalis, liudytojas ar ekspertas turėtų duoti žodinius parodymus, ji arba

- a) pasiunčia šaukimą, reikalaujantį, kad tas asmuo atvyktų į Tarnybą; arba
  - b) prašo to asmens gyvenamosios vietos šalies kompetentingo teismo ar kitos institucijos paimti parodymus remiantis 91 straipsni 2 dalimi.
4. Tarnybos šaukiama procesinių veiksmų šalis, liudytojas ar ekspertas gali prašyti, kad jiems būtų leista duoti savo parodymus savo gyvenamosios vietos šalies kompetentingai teismo ar kitai valdžios institucijai. Gavusi tokį prašymą arba negavusi jokio atsako į šaukimą, Tarnyba gali pagal 91 straipsnio 2 dalį prašyti tos kompetentingos teismo ar kitos valdžios institucijos išklausti to asmens parodymus.
5. Jei procesinių veiksmų šalis, liudytojas ar ekspertas duoda Tarnybai parodymus, Tarnyba gali, jei ji mano, kad parodymai turi būti duodami prisiekus ar kitokia įpareigojančia forma, prašyti to asmens gyvenamosios vietos šalies kompetentingos teismo ar kitos valdžios institucijos išklausti jo parodymus pagal reikalaujamą tvarką.
6. Prašydama kompetentingos teismo ar kitos valdžios institucijos išklausti parodymus, Tarnyba gali prašyti jos tuos parodymus išklausti įpareigojančia forma ir leisti Tarnybos nariui dalyvauti apklausoje bei pateikti klausimus procesinių veiksmų šaliai, liudytojui ar ekspertui tiesiogiai ar per tą teismo ar kitą valdžios instituciją.

79 straipsnis

Dokumentų įteikimas

Tarnyba savo iniciatyva užtikrina visų sprendimų ir šaukimų įteikimą, taip pat pranešimų, nuo kurių įteikimo skaičiuojamas terminas ar kuriuos reikia įteikti pagal kitas šio reglamento nuostatas ar nuostatas, priimtas vadovaujantis šiuo reglamentu, arba Tarnybos pirmininko įsakymu. Dokumentai gali būti įteikiami ir per atitinkamas atsakingas valstybių narių tarnybas.

80 straipsnis

Restitutio in integrum

1. Tais atvejais, kai, nepaisant viso reikiamo atsargumo, susiklosto ypatingos aplinkybės ir pareiškėjas dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimo arba savininkas ar kuri nors kita procesinių veiksmų Tarnyboje šalis nesilaikė nustatyto termino Tarnybos atžvilgiu, jų teisės yra grąžinamos, padavus prašymą, jei dėl to termino nesilaikymo tiesiogiai, remiantis šiuo reglamentu, prarandama kokia nors teisė ar teisės gynimo būdas.
2. Prašymai paduodami raštu per du mėnesius nuo nesilaikymo nustatymo dienos, kai terminas yra nustojęs galioti. Neatliktas veiksmas yra atliekamas per šį laikotarpį. Prašymus yra leistina paduoti tiksliai vienerius metus nuo nesilaikyto termino pabaigos.
3. Prie prašymo pridedamas jo pagrindimo motyvų ir jį pagrindžiančių faktų išdėstymas.
4. Šio straipsnio nuostatos netaikomos 2 dalyje nurodytiems terminams ir 52 straipsnio 2, 4 bei 5 dalyse nustatytiems terminams.
5. Kiekvienas asmuo, kuris valstybėje narėje yra sąžiningai naudojęs ar sudaręs galiojančius ir tikrus susitarimus naudoti veislę, kuriai yra paskelbta paraiška suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje ar jau augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje yra suteikta, laikotarpiu nuo teisių praradimo paraiškai pagal 1 dalį ar jau suteiktos augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje ir tų teisių atkūrimo gali ir toliau be mokesčio naudoti tą veislę savo verslo praktikoje ar jo reikmėms.

81 straipsnis

Bendrieji principai

1. Šiame reglamente ar vadovaujantis šiuo reglamentu priimtose nuostatose nesant procesinių nuostatų, Tarnyba taiko valstybėse narėse visuotinai pripažintus procesinės teisės principus.
2. 48 straipsnis Tarnybos darbuotojams taikomas *mutatis mutandis* tiek, kiek jie dalyvauja priimant 67 straipsnyje nurodyto tipo sprendimus, o ekspertizės tarnybos darbuotojams – tiek, kiek jie dalyvauja rengiant tokius sprendimus.

82 straipsnis

Procesinis atstovas

Bendrijos teritorijoje nuolatinės gyvenamosios vietos, buveinės ar padalinio neturintys asmenys gali dalyvauti kaip Tarnybos procesinių veiksmų šalis tiktai paskyrę procesinį atstovą, kuris Bendrijos teritorijoje turi nuolatinę gyvenamąją vietą, buveinę ar padalinį.

VII SKYRIUS

MOKESČIAI, IŠLAIDŲ APMOKĖJIMAS

83 straipsnis

Mokesčiai

1. Vadovaudamasi pagal 113 straipsnį priimtais mokesčių nuostatais, už savo oficialius pagal šį reglamentą nustatytus veiksmus ir už augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje kiekvienais metais Tarnyba ima mokesčius.
2. Jei už 113 straipsnio 2 dalyje nustatytus oficialius veiksmus ar kitus mokesčių nuostatuose nurodytus oficialius veiksmus, kurie atliekami tik padavus paraišką, nesumokami reikalingi mokesčiai, paraiška laikoma nepaduota ar apeliacija nepateikta, jei per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai Tarnyba įteikė naują mokesčių mokėjimo prašymą ir jame nurodė šias nemokėjimo pasekmes, nebuvo imtasi veiksmų, reikalingų tiems mokesčiams sumokėti.
3. Jei pareiškėjo augalų veislių teisinei apsaugai suteikti Bendrijoje pateikta tam tikra informacija gali būti patikrinta tik atliekant techninę ekspertizę, kuri viršija to taksono veislėms nustatytus techninės ekspertizės reikalavimus, mokesčiai už techninę ekspertizę gali būti padidinti, išklausus tuos mokesčius mokėsiantį asmenį, kurie yra nustatomi iki faktiškai patirtų išlaidų dydžio.
4. Sėkmingos apeliacijos atveju yra sugražinami apeliacijos mokesčiai arba dalinės sėkmės atveju – atitinkama apeliacijos mokesčių dalis. Tačiau visa arba dalis sumos gali būti negražinama, jei apeliacijos sėkmė yra grindžiama faktais, kurių nebuvo priimant pirminį sprendimą.

84 straipsnis

Finansinių prievolių pabaiga

1. Tarnybos teisė reikalauti mokėti mokesčius nustoja galiojusi praėjus ketveriems metams skaičiuojant nuo kalendorinių metų, nuo kurių mokesčius reikėjo mokėti.

2. Teisės reikalauti, kad Tarnyba grąžintų mokesčius ar Tarnybos paimtas per dideles sumas, nustoja galiojusios praėjus ketveriems metams skaičiuojant nuo kalendorinių metų, kuriais tos teisės atsirado.

3. Dėl mokesčio mokėjimo pareikalavimo 1 dalyje nurodytas terminas nutrūksta, o dėl rašytinio ir pagrįsto sugražinimo reikalavimo nutrūksta 2 dalyje nurodytas terminas. Nutrūkęs terminas tuojau pat atnaujinamas ir baigiasi ne vėliau kaip praėjus šešeriems metams po kalendorinių metų, kuriais jis iš pat pradžių prasidėjo, jei per tą laiką tai teisei užtikrinti nebuvo pradėti teismo procesiniai veiksmai; šiuo atveju terminas baigiasi ne anksčiau kaip per vienerius metus nuo galutinio teismo sprendimo įsigaliojimo.

85 straipsnis

Išlaidų padalijimas

1. Procesiniuose veiksmuose dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje ar apeliaciniame procese pralaimėjusioji šalis apmoka kitos procesinių veiksmų šalies patirtas išlaidas, taip pat savo pačios procesiniams veiksams reikalingas išlaidas, įskaitant atstovo, patarėjo ar advokato kelionės, pragyvenimo ir atlyginimo išlaidas, pagal kiekvienai išlaidų kategorijai nustatytą skalę, pateiktą atsižvelgiant į sąlygas, išdėstytas pagal 114 straipsnį priimtose taisyklėse.

2. Tačiau jei kiekviena procesinių veiksmų šalis laimi vienais ginčo klausimais ir pralaimi kitais ginčo klausimais arba jei taip diktuoja teisingumo priežastys, Tarnyba arba apeliacinė taryba sprendžia dėl kitokio išlaidų padalijimo.

3. Procesinių veiksmų šalis, kuri nutraukia procesinius veiksmus atsiimdama paraišką suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, paraišką dėl teisių atėmimo ar anuliavimo ar apeliaciją, arba atsisakydama teisių į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, apmoka kitos procesinių veiksmų šalies patirtas išlaidas, kaip reikalaujama 1 ir 2 dalyse.

4. Jei procesinių veiksmų šalys Tarnyboje ar apeliacinėje taryboje susitaria dėl kitokio negu pirmesnėse dalyse numatyto išlaidų padalijimo, tas susitarimas įforminamas raštu.

5. Esant prašymui, pagal pirmesnes dalis apmokėtinų išlaidų dydį nustato Tarnyba arba apeliacinė taryba.

86 straipsnis

Išlaidų dydį nustatančių sprendimų vykdymas

1. Išlaidų dydį nustatantys Tarnybos galutiniai sprendimai yra vykdytini.

2. Vykdytą reglamentuoja valstybėje narėje, kurioje jis vyksta, taikomos civilinio proceso normos. Tik patikrinusi, kad atitinkamas dokumentas yra autentiškas, kiekvienos valstybės narės vyriausybės tam tikslui paskirta nacionalinė institucija suteikia vykdymo išlygą ar patvirtinimą; vyriausybė informuoja Tarnybą ir Europos Bendrijų Teisingumo Teismą apie kiekvieną tokią nacionalinę instituciją.

3. Vykdytą reikalaujanti šalis, padavusi prašymą ir atlikusi šiuos formalumus, turi teisę imtis veiksmų pagal nacionalinę teisę gauti patvirtinimą pateikdama šį reikalą tiesiogiai kompetentingai institucijai.

4. Vykdytą nėra sustabdomas, nebent Europos Bendrijų Teisingumo Teismo sprendimu. Tačiau reikalaujamų priemonių atitiktį teisės reikalavimams sprendžia nacionaliniai teismai.

VIII SKYRIUS

REGISTRAI

87 straipsnis

Registrų sudarymas

1. Tarnyba tvarko paraiškų selekcininko teisėms gauti Bendrijoje registrą, kuriame pateikiami:
  - a) duomenys apie paraišką suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje nurodant veislės taksoną ir laikiną pavadinimą, paraiškos datą ir pareiškėjo, selekcininko ir kurio nors procesinio atstovo pavardę ir adresą;
  - b) su paraiškomis suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje susijusių procesinių veiksmų baigimo priežastys kartu su a punkte nurodyta informacija;
  - c) siūlomi veislių pavadinimai;
  - d) duomenys apie pareiškėjo ar jo procesinio atstovo tapatybės pasikeitimus;
  - e) paprašius – duomenys apie įforminimo mokestį, kaip nurodyta 24 ir 26 straipsniuose.
2. Tarnyba yra atsakinga už Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registrą, kuriame, suteikus augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, įrašomi:
  - a) rūšis ir veislės pavadinimas;
  - b) oficialus veislės aprašymas arba nuoroda į Tarnybos turimus dokumentus, kuriuose oficialus veislės aprašymas pateikiamas kaip sudedamoji registro dalis;
  - c) veislių, kurių specifinė dauginamoji medžiaga turi būti pakartotinai naudojama medžiagos auginimui, nuoroda į dauginamąją medžiagą;
  - d) savininko, selekcininko ir kurio nors procesinio atstovo pavardę ir adresą;
  - e) augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje pradžia ir pabaiga kartu su teisinės apsaugos pasibaigimo priežastimis;
  - f) paprašius – bet kuri sutartinė išimtinė naudojimo teisė ar priverstinė naudojimo teisė, įskaitant naudojimo teisę turinčio asmens pavardę ir adresą;
  - g) paprašius – duomenys apie įforminimo mokestį, kaip nurodyta 24 straipsnyje;
  - h) abiejų pirminės veislės savininko ir iš pirminės veislės iš esmės išvestos veislės selekcininko, prašymu – duomenys apie pirminę ir iš esmės išvestą veislę, nurodant veislių pavadinimus ir suinteresuotų šalių pavardes. Tik vienos iš suinteresuotų šalių prašymo pakanka, jei ji yra gavusi kitos šalies neginčijamą pripažinimą pagal 99 straipsnį arba galutinį sprendimą ar galutinį teismo sprendimą pagal šio reglamento nuostatas, kuriame yra nurodoma tos pirminės ir iš esmės išvestos veislių tapatybė.
3. Bet kurie kiti į abu registrus įrašytini duomenys ar sąlygos gali būti konkrečiai nurodomi pagal 114 straipsnį priimtose įgyvendinimo taisyklėse.
4. Tarnyba gali savo iniciatyva ir pasitarusi su savininku aprašyti veislę atsižvelgdama į savybių skaičių ir tipą arba tų savybių apibūdinimą, jei reikia, kad atsižvelgiant į šiuolaikinius to taksono veislių aprašymo principus veislės aprašymą būtų galima palyginti su kitų to taksono veislių aprašymais.

88 straipsnis

Viešas susipažinimas

1. Su 87 straipsnyje minėtais registrais galima viešai susipažinti.

2. Pareiškus teisėtus interesus, pagal sąlygas, išdėstytas remiantis 114 straipsniu priimtose įgyvendinimo taisyklėse, viešai susipažinti galima su:

- a) dokumentais, susijusiais su paraiškoms suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje;
- b) dokumentais, susijusiais su jau suteikta augalų veislių teisine apsauga Bendrijoje;
- c) veislių auginimu dėl jų techninės ekspertizės atlikimo;
- d) veislių auginimu jų besitęsiančiam buvimui patikrinti.

3. Veislių, kurių speciali dauginamoji medžiaga turi būti pakartotinai naudojama medžiagos gamybai, atveju pareiškėjo suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje prašymu viešai susipažinti su visais duomenimis apie dauginamąją medžiagą, įskaitant jų auginimą, yra neleidžiama. Prašymas neleisti viešai susipažinti negali būti paduodamas, jei sprendimas dėl paraiškos suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje jau yra priimtas.

4. Pagal šį reglamentą kompetentingi asmenys negali duoti kitoms šalims pagal 55 straipsnio 4 dalį, 56 ir 64 straipsnius ekspertizėms pateiktos ar gautos medžiagos be teisę turinčio asmens sutikimo arba jeigu toks perdavimas nėra bendradarbiavimo pagal šį reglamentą ekspertizės tikslas ar reikalingas dėl teisinių nuostatų.

89 straipsnis

Periodiniai leidiniai

Tarnyba bent kartą per du mėnesius leidžia leidinį, kuriame pateikia į registrus pagal 87 straipsnio 1 dalį ir 2 dalies a, d, e, f, g ir h punktus įrašytą ir dar neskelbtą informaciją. Tarnyba taip pat leidžia metinį pranešimą, kuriame Tarnybos nuožiūra pateikiama tinkama informacija ir būtinai skelbiamas galiojančių augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje sąrašas, jų savininkai, teisių suteikimo ir pasibaigimo datos ir patvirtinti veislių pavadinimai. Detalesnę informaciją dėl šių leidinių nustato Administracinė taryba.

90 straipsnis

Pasikeitimas informacija ir leidiniais

1. Tarnyba ir valstybių narių atitinkamos atsakingos tarnybos, paprašytos ir nepažeisdamos techninių ekspertizių rezultatų siuntimui nustatytų sąlygų, nemokamai siunčia viena kitai tarnybiniam naudojimui vieną ar kelis savo leidinių egzempliorius ir bet kurią kitą vertingą su nuosavybės teisių paraiškėmis ar jų suteikimu susijusią informaciją.

2. 88 straipsnio 3 dalyje nurodyti duomenys tokia informacija nelaikomi, nebent:

- a) ši informacija yra reikalinga ekspertizėms atlikti pagal 55 ir 64 straipsnius; arba
- b) pareiškėjas suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje ar jos savininkas duoda sutikimą.

91 straipsnis

Administracinis ir teisinis bendradarbiavimas

1. Jei šis reglamentas ar nacionalinė teisė nenumato kitaip, Tarnyba, 55 straipsnio 1 dalyje nurodytos ekspertizės tarnybos ir valstybių narių teismai arba institucijos, gavę prašymą, padeda vieni kitiems perduodami informaciją ar leisdami susipažinti su turimais tos veislės dokumentais, jos pavyzdžiais ar auginimu. Kai su turimais dokumentais, pavyzdžiais ar auginimu reikia susipažinti teismams ar

prokuratūroms, susipažinimo procesui negalioja 88 straipsnyje nustatyti apribojimai, o ekspertizės tarnyboms – tame straipsnyje minimas Tarnybos sprendimas.

2. Gavę Tarnybos rašytinius pavedimus, valstybių narių teismai ar kitos kompetentingos institucijos sutinka veikti tos Tarnybos vardu ir, neviršydamos savo įgaliojimų, atlikti reikalingus tyrimus ar kitokius susijusius veiksmus.

PENKTOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

POVEIKIS KITIEMS ĮSTATYMAMS

92 straipsnis

Kaupiamoji apsauga draudžiama

1. Veislė, kuriai yra taikoma augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje, nėra nacionalinės augalų veislių teisinės apsaugos ar kurio nors patento tai veislei objektas. Jokios teisės, suteiktos prieštaraujant pirmajam sakiniui, negalioja.

2. Jei, prieš suteikiant augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje savininkui buvo suteikta kita teisė į tą pačią veislę, kaip nurodyta 1 dalyje, jis negali remtis tokios apsaugos tai veislei suteiktomis teisėmis, kol galioja augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje.

93 straipsnis

Nacionalinės teisės taikymas

Reikalavimams dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje taikomi valstybės narės teisės nustatyti apribojimai tiek, kiek aiškiai yra nurodyta šiame reglamente.

ŠEŠTOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

CIVILINIAI IEŠKINIAI, PAŽEIDIMAI, JURISDIKCIJA

94 straipsnis

Pažeidimas

1. Kiekvienam asmeniui, kuris:

a) neturėdamas teisės atlikti veiksmus su veisle, kuriai yra suteikta teisinė apsauga Bendrijoje, atlieka vieną iš 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų veiksmų; arba

b) nenaudoja tikslaus veislės pavadinimo, kaip nurodyta 17 straipsnio 1 dalyje, ar nenurodo atitinkamos informacijos, kaip nurodyta 17 straipsnio 2 dalyje; arba

c) pažeisdamas 18 straipsnio 3 dalį, naudoja veislės, kuriai suteikta teisinė apsauga Bendrijoje, pavadinimą ar pavadinimą, kuris gali būti su juo painiojamas;

savininkas gali pareikšti ieškinį dėl tokio pažeidimo arba reikalauti tinkamo žalos atlyginimo, arba ir dėl vieno, ir dėl kito.

2. Kiekvienas asmuo, kuris veikia tyčia ar dėl neatsargumo, privalo atlyginti savininkui ir visą tolesnę dėl to veiksmo patirtą žalą. Nedidelio neatsargumo atvejais tokie reikalavimai gali būti sumažinti pagal tokio

nedidelio neatsargumo laipsnį, bet jokia būdu ne tokiu mastu, kad jie būtų mažesni už pažeidimą padariusio asmens iš to gautą naudą.

95 straipsnis

Veiksmai iki augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimo

Savininkas gali reikalauti atitinkamo žalos atlyginimo iš bet kurio asmens, kuris nuo paraiškos suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje paskelbimo iki jos suteikimo atliko veiksma, kuris vėliau būtų draudžiamas.

96 straipsnis

Senatis

Reikalavimams pagal 94 ir 95 straipsnius ieškininės senaties terminas pasibaigia praėjus trejiems metams nuo to laiko, kai galutinai suteikiama augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje ir savininkas žino apie atliktą veiksma ir atsakingo už jį asmens tapatybę, arba, jei nežino, praėjus 30 metų nuo to veiksmo pasibaigimo.

97 straipsnis

Papildomas nacionalinės teisės taikymas dėl pažeidimo

1. Jei pagal 94 straipsnį atsakingas asmuo dėl pažeidimo pasipelnė padarydamas žalą savininkui ar naudojimo teises turinčiam asmeniui, pagal 101 ar 102 straipsnius kompetentingi teismai dėl žalos atlyginimo taiko jų nacionalinę teisę, įskaitant privatinę tarptautinę teisę.
2. 1 dalis taip pat taikoma kitiems ieškiniams, kurie gali atsirasti dėl veiksmų atlikimo ar neatlikimo pagal 95 straipsnį nuo paraiškos suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje paskelbimo iki prašymo patenkinimo.
3. Visais kitais atvejais augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje galiojimas nustatomas tik pagal šio reglamento nuostatas.

98 straipsnis

Teisės į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje reikalavimas

1. Jei augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje buvo suteikta asmeniui, kuris neturi į ją teisės pagal 11 straipsnį, teisę į ją turintis asmuo gali, neprarasdamas bet kokių kitų teisės gynimo būdų, kuriuos jam suteikia valstybių narių įstatymai teisėms susigrąžinti, reikalauti, kad teisė į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje būtų jam perduota.
2. Jei asmuo turi dalinę teisę į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, tas asmuo gali pagal 1 dalį reikalauti, kad jis būtų pripažintas bendrasavininkiu.
3. Reikalavimai vadovaujantis 1 ir 2 dalimis gali būti keliami tik praėjus ne daugiau kaip penkeriems metams nuo augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimo paskelbimo. Ši nuostata netaikoma, jei savininkas teisinės apsaugos suteikimo ar įgijimo metu žinojo, kad jis neturi teisės į tokias teises arba kad teisė į tas teises priklauso ne tik jam.

4. Teisę turintis asmuo turi teisę *mutatis mutandis* kelti reikalavimus vadovaujantis 1 ir 2 dalis dėl paraiškos suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, paduotos asmens, kuris neturi į ją teisės ar yra ne vienintelis, turintis į ją teisę.

99 straipsnis

Veislės tapatybės patvirtinimas

Pirminės veislės savininkas ir iš tos pirminės veislės iš esmės išvestos veislės selekcininkas turi teisę gauti patvirtinimą dėl tų veislių kaip pirminės ir iš esmės išvestos, tapatybės.

100 straipsnis

Pasekmės pasikeitus augalų veislių, kurioms suteikta teisinė apsauga Bendrijoje, savininkui

1. Pareiškus reikalavimą pagal 98 straipsnio 1 dalį bei teismui priėmus galutinį sprendimą pagal 101 ar 102 straipsnius, dėl savininko tų augalų veislių, kurioms suteikta teisinė apsauga Bendrijoje, visiško pasikeitimo, bet kokios naudojimo ar kitos teisės nustoja galioti teisę turintį asmenį įrašius į Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registrą.

2. Jei savininkas ar naudojimo teisę turintis asmuo yra atlikęs vieną iš 13 straipsnio 2 dalyje numatytų veiksmų ar sudaręs galiojančius ir tikrus susitarimus juos atlikti iki teismo proceso pagal 101 ar 102 straipsnį pradžios, jis gali ir toliau veikti ar tokius veiksmus atlikti tik paprašęs naujo į Bendrijos augalų veislių nuosavybės teisių registrą įrašyto savininko neišimtinės naudojimo teisės. Tokie prašymai turi būti pateikiami per įgyvendinimo taisyklėse nustatytą laiką. Jeigu šalis nesutaria, naudojimo teisę gali suteikti Tarnyba. 29 straipsnio 3–7 dalys taikomos *mutatis mutandis*.

3. 2 dalis netaikoma, jei savininkas ar naudojimo teisę turintys asmenys, atlikdami tuos veiksmus ar sudarydami susitarimus, elgėsi nesąžiningai.

101 straipsnis

Civilinių ieškinių jurisdikcija ir teisena

1. Procesiniams veiksams, susijusiems su ieškiniais dėl reikalavimų nurodytų 94-100 straipsniuose, taikoma Lugano konvencija, taip pat papildomos šio straipsnio ir 102-106 straipsnių nuostatos.

2. 1 dalyje nurodyto tipo bylos keliamos teismuose:

a) valstybės narės ar kitos Lugano konvenciją pasirašiusios šalies, kurioje turi nuolatinę gyvenamąją vietą ar buveinę, arba, jei jos nėra, turi padalinį atsakovas; arba

b) jei ši sąlyga netinka jokioje valstybėje narėje ar Konvencijos dalyvės šalyje, – valstybės narės, kurioje turi nuolatinę gyvenamąją vietą ar buveinę, arba, jei jos nėra, turi padalinį ieškovas; arba

c) jei ir ši sąlyga jokioje valstybėje narėje netinka, – valstybių narių, kuriose yra Tarnybos buveinė.

Kompetentingų teismų jurisdikcijai priklauso įtariamų pažeidimų, padarytų bet kurioje valstybėje narėje, nagrinėjimas.

3. Procesiniai veiksmai, susiję su ieškiniais dėl pažeidimų, taip pat gali būti pradedami teismuose tos vietos, kur tas pažeidimas įvyko. Tokiais atvejais teismo jurisdikcijai priklauso tik įtariamų pažeidimų, padarytų valstybės narės, kuriai jis priklauso, teritorijoje, nagrinėjimas.

4. Teisiniai procesai ir kompetentingi teismai yra tie, kurie veikia pagal remiantis 2 ir 3 dalimis nustatytos valstybės įstatymus.

102 straipsnis

Papildomos nuostatos

1. Ieškiniai dėl teisės reikalavimo pagal šio reglamento 98 straipsnį nelaikomi priklausančiais tiems, kuriems taikomos Lugano konvencijos 5 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatos.
2. Nepaisant šio reglamento 101 straipsnio, taikomi Lugano konvencijos 5 straipsnio 1 dalis, 17 ir 18 straipsniai.
3. Taikant šio reglamento 101 ir 102 straipsnius, šalies nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė nustatoma pagal Lugano konvencijos 52 ir 53 straipsnius.

103 straipsnis

Taikomos procesinės normos

Jei jurisdikcija priklauso nacionaliniams teismams pagal 101 ir 102 straipsnius, nepažeidžiant 104 ir 105 straipsnių taikomos atitinkamos valstybės procesinės normos, reglamentuojančios to paties tipo ieškinius dėl nacionalinių nuosavybės teisių.

104 straipsnis

Teisė pareikšti ieškinį dėl pažeidimo

1. Ieškinius dėl pažeidimo gali pareikšti savininkas. Naudojimo teises turintys asmenys pareikšti tokius ieškinius gali, jei tai buvo aiškiai nustatyta susitariant su savininku dėl išimtinės naudojimo teisės arba Tarnybos remiantis 29 straipsniu ar 100 straipsnio 2 dalimi.
2. Bet kuris naudojimo teises turintis asmuo, siekdamas gauti kompensaciją už jam padarytą žalą, turi teisę dalyvauti savininko pareikštame ieškinyje dėl nuosavybės teisės pažeidimo.

105 straipsnis

Nacionalinių teismų ar kitų institucijų įsipareigojimai

Nacionalinis teismas ar kita ieškinį dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje nagrinėjanti institucija Bendrijos augalų veislių teisinę apsaugą laiko galiojančia.

106 straipsnis

Procesinių veiksmų sustabdymas

1. Jei ieškinyje yra susijęs su reikalavimais pagal 98 straipsnio 4 dalį ir sprendimas priklauso nuo to, ar tai veislei bus suteikta apsauga pagal 6 straipsnį, šis sprendimas gali būti atidedamas, kol Tarnyba nusprendė dėl paraiškos suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje.

2. Jei ieškinys yra susijęs su augalų veislių teisine apsauga Bendrijoje, kuri jau suteikta ir kurios atžvilgiu pradėti procesiniai veiksmai dėl atšaukimo ar panaikinimo pagal 20 ar 21 straipsnius, procesiniai veiksmai gali būti sustabdyti, jei sprendimas priklauso nuo augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje galiojimo.

107 straipsnis

Nuobaudos už augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje pažeidimą

Valstybės narės imasi visų atitinkamų priemonių užtikrinti, kad skiriant nuobaudas už augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje pažeidimus būtų taikomos tos pačios nuostatos, kokios taikomos skiriant nuobaudas už atitinkamus nacionalinių teisių pažeidimus.

SEPTINTOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

BIUDŽETAS, FINANSINĖ KONTROLĖ, BENDRIJOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

108 straipsnis

Biudžetas

1. Kiekvieniems finansiniams metams apskaičiuotos visos Tarnybos pajamos ir išlaidos turi būti parodytos Tarnybos biudžete, o kiekvieni finansiniai metai atitinka kalendorinius metus.
2. Biudžete nurodytos pajamos ir išlaidos yra subalansuotos.
3. Pajamas sudaro, nepažeidžiant kitų pajamų tipų, remiantis 113 straipsnyje nurodytomis mokesčių nuostatuose pagal 83 straipsnį mokamų mokesčių bendra suma ir reikalingo dydžio subsidija iš Europos Bendrijų bendrojo biudžeto.
4. Išlaidas sudaro, neprieštaraujant kitiems išlaidų tipams, nustatytos Tarnybos išlaidos ir dėl įprastinio funkcionavimo atsirandančios išlaidos, įskaitant ekspertizės tarnyboms mokamas sumas.

109 straipsnis

Biudžeto parengimas

1. Kiekvienais metais pirmininkas sudaro Tarnybos kitų metų pajamų ir išlaidų sąmatą ir kiekvienais metais ne vėliau kaip kovo 31 dieną ją perduoda Administracinei tarybai kartu su Tarnybos etatų sąrašu ir, jei sąmata numato 108 straipsnio 3 dalyje nurodytą subsidiją, paaiškinamuoju raštu.
2. Jei sąmatoje numatyta 108 straipsnio 3 dalyje nurodyta subsidija, Administracinė taryba nedelsdama siunčia ją Komisijai kartu su etatų sąrašu ir paaiškinamuoju raštu, ir gali pridėti savo išvadą. Komisija visa tai siunčia Bendrijų biudžeto institucijai, ir ji gali pridėti savo išvadą bei alternatyvią sąmatą.
3. Biudžetą kartu su Tarnybos etatų sąrašu priima Administracinė taryba. Jei sąmatoje numatyta 108 straipsnio 3 dalyje nurodyta subsidija, biudžetas pririnkus suderinamas su asignavimais iš Europos Bendrijų bendrojo biudžeto.

110 straipsnis

Biudžeto įgyvendinimas

Tarnybos biudžetą įgyvendina pirmininkas.

111 straipsnis

Kontrolė

1. Visų Tarnybos išlaidų išpareigojimų bei mokėjimo kontrolę ir visų pajamų būklės bei išieškojimo kontrolę atlieka Administracinės tarybos paskirtas finansinis kontrolierius.
2. Kiekvienais metais ne vėliau kaip kovo 31 dieną pirmininkas perduoda Komisijai, Administracinei tarybai ir Europos Bendrijų Audito Rūmams Tarnybos praėjusių metų visų pajamų ir išlaidų ataskaitas. Audito Rūmai nagrinėja pagal atitinkamas nuostatas, taikomas Europos Bendrijų bendrajam biudžetui.
3. Administracinė taryba patvirtina, kad Tarnybos pirmininkas biudžetą įvykdė.

112 straipsnis

Finansinės nuostatos

Pasitarusi su Audito Rūmais, Administracinė taryba priima vidaus finansines nuostatas, konkrečiai nustatančias Tarnybos biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarką. Tos finansinės nuostatos turi kiek įmanoma atitikti Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento nuostatas ir nuo jų skirtis tik tais atvejais, kai tai reikalinga specifinei Tarnybos veiklai.

113 straipsnis

Mokesčių nuostatai

1. Už ką konkrečiai turi būti mokami mokesčiai vadovaujantis 83 straipsnio 1 dalimi, tų mokesčių dydžius ir jų mokėjimo tvarką nustato mokesčių nuostatai.
2. Mokesčiai mokami bent už:
  - a) paraiškų suteikti augalų veislėms teisinę apsaugą Bendrijoje įforminimą; šis mokestis apima:
    - formalią ekspertizę (53 straipsnis),
    - pagrindinę ekspertizę (54 straipsnis),
    - veislės pavadinimo ekspertizę (63 straipsnis),
    - sprendimą (61, 62 straipsniai),
    - paskelbimą (89 straipsnis);
  - b) techninės ekspertizės organizavimą ir atlikimą;
  - c) apeliacijos, įskaitant sprendimą, įforminimą;
  - d) kiekvienais metais augalų veislių tesinės apsaugos Bendrijoje trukmę.
3. a) Nepažeidžiant b ir c punktų, mokesčiai nustatomi tokio dydžio, kad būtų užtikrinta, jog iš jų gautų pajamų iš esmės užtektų subalansuoti Tarnybos biudžetą.
  - b) Tačiau pereinameju laikotarpiu, kuris baigiasi po ketverių metų gruodžio 31 dieną nuo 118 straipsnio 2 dalyje nustatytos datos, 108 straipsnio 3 dalyje nurodyta subsidija gali padengti su Tarnybos

pradine veiklos stadija susijusias išlaidas. 115 straipsnyje nustatyta tvarka šis laikotarpis gali būti pratęstas, jei reikia, dar vienerius metus, bet ne ilgiau.

c) Be to, tik anksčiau minėtu pereinamuoju laikotarpiu 108 straipsnio 3 dalyje nurodyta subsidija taip pat gali padengti tam tikras Tarnybos išlaidas, susijusias su tam tikromis veiklos rūšimis, nesusijusiomis su paraiškų įforminimu, techninių ekspertizių organizavimu bei atlikimu ir apeliacijų įforminimu. Šios veiklos rūšys konkrečiai nustatomos praėjus ne daugiau kaip vieneriems metams nuo šio reglamento priėmimo pagal 114 straipsnį priimtose įgyvendinimo taisyklėse.

4. Mokesčių nuostatai priimami 115 straipsnyje nustatyta tvarka, pasikonsultavus su Administracine taryba dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, projekto.

114 straipsnis

Kitos įgyvendinimo taisyklės

1. Šiam reglamentui taikyti priimamos detalios įgyvendinimo taisyklės. Jos visų pirma patikslina:

- sąryši tarp Tarnybos ir ekspertizės tarnybų, įstaigų ir jos pačios padalinių, nurodytų 30 straipsnio 4 dalyje ir 55 straipsnio 1 bei 2 dalyse,
- 36 straipsnio 1 dalyje ir 42 straipsnio 2 dalyje nurodytus dalykus,
- apeliacinių tarybų darbo tvarką.

2. Nepažeidžiant 112 ir 113 straipsnių, visos šiame reglamente nurodytos įgyvendinimo taisyklės priimamos 115 straipsnyje nurodyta tvarka, pasikonsultavus su Administracine taryba dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, projekto.

115 straipsnis

Tvarka

1. Komisijai padeda iš valstybių narių atstovų sudarytas komitetas, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.

2. Jei reikia laikytis šiame straipsnyje nustatytos tvarkos, Komisijos atstovas pateikia komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį nustato pirmininkas, priklausomai nuo reikalo skubumo. Nuomonė patvirtinama balsų dauguma balsus skaičiuojant taip, kaip nurodyta Sutarties 148 straipsnio 2 dalyje dėl sprendimų, kuriuos Taryba turi priimti Komisijos siūlymu. Valstybių narių atstovų balsai komitete skaičiuojami tame straipsnyje nustatytu būdu. Pirmininkas nebalsuoja.

3. a) Komisija priima numatytas priemones, jei jos atitinka komiteto nuomonę.

b) Jei numatytos priemonės neatitinka komiteto nuomonės arba nuomonė nepateikiama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi. Taryba sprendimą priima kvalifikuota balsų dauguma.

Jei, gavusi pasiūlymą, Taryba per tris mėnesius nepriima jokie sprendimo, pasiūlytas priemones patvirtina Komisija, išskyrus tuos atvejus, kai Taryba paprasta balsų dauguma minėtoms priemonėms nepritaria.

AŠTUNTOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

116 straipsnis

Nukrypimai

1. Nepaisant 10 straipsnio 1 dalies a punkto ir nepažeidžiant 10 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatų, veislė yra laikoma nauja taip pat tais atvejais, kai veislės sudedamosios dalys ar surinkta augalinė medžiaga nebuvo parduotos ar kitaip perleistos kitiems paties selekcininko ar jo sutikimu, Bendrijos teritorijoje veislės naudojimo tikslais daugiau kaip ketverius metus, o medžių ir vynmedžių atveju – daugiau kaip šešerius metus, iki šio reglamento įsigaliojimo, jei nuo tos datos iki paraiškos datos nepraėjo daugiau kaip vieneri metai.

2. 1 dalies nuostata taikoma tokioms veislėms taip pat tais atvejais, kai iki šio reglamento įsigaliojimo vienoje ar keliose valstybėse narėse buvo suteikta nacionalinė augalų veislių teisinė apsauga.

3. Nepaisant 55 ir 56 straipsnių, Tarnyba pagal išgales atlieka šių veislių techninę ekspertizę, remdamasi turimais duomenimis, gautais atliekant procesinius veiksmus suteikti nacionalinę augalų veislių teisinę apsaugą, susitarus su institucija, kurioje tie procesiniai veiksmai buvo atlikti.

4. Augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimas pagal 1 ar 2 dalis:

– 13 straipsnio 5 dalies a punktas netaikomas iš esmės išvestoms veislėms, kurių buvimas buvo visuotinai žinomas Bendrijoje iki šio reglamento įsigaliojimo datos.

– 14 straipsnio 3 dalies ketvirta įtrauka netaikoma ūkininkams, kurie ir toliau naudoja pripažintą veislę vadovaudamiesi įgaliojimais, suteiktais pagal 14 straipsnio 1 dalį, jei prieš įsigaliojant šiam reglamentui jie jau yra naudoję tą veislę 14 straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais nemokėdami selekcinio užmokesčio; ši nuostata taikoma septynerius metus iki birželio 30 dienos po šio reglamento įsigaliojimo. Iki tos dienos Komisija pateikia pranešimą apie pripažintas veisles, aptardama kiekvieną veislę atskirai. Tas laikotarpis gali būti pratęstas pagal 114 straipsnį priimtose įgyvendinimo nuostatose, jeigu jį pateisina Komisijos pranešimas.

– nepažeidžiant nacionalinės apsaugos suteiktų teisių, 16 straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos veiksams, susijusiems su selekcininko ar jo sutikimu kitiems perleista medžiaga iki šio reglamento įsigaliojimo datos ir atliktiems asmens, kuris iki tos datos jau buvo tokius veiksmus atlikęs ar buvo sudaręs galiojančius ir tikrus susitarimus juos atlikti.

Jei tokie ankstesni veiksmai yra susiję su numatytu tolesniu dauginimu, kaip suprantama 16 straipsnio a punkte, tolesniam dauginimui, pasibaigus antriems metams, o vynmedžių ir medžių rūšių atveju – pasibaigus ketvirtyiems metams po šio reglamento įsigaliojimo datos, reikalingas savininko leidimas.

– nepaisant 19 straipsnio, augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje trukmė sumažinama ilgiausiu laikotarpiu:

– per kurį veislės dauginamoji medžiaga ar surinkta augalinė medžiaga selekcininko ar jo sutikimu buvo parduota ar kitaip kitiems perleista tai veislei naudoti Bendrijos teritorijoje ir kuris nustatomas remiantis augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje suteikimo tvarka esant 1 dalyje nurodytoms aplinkybėms,

– per kurį galiojo bet kokia nacionalinė augalų veislių teisė ar teisės, esant 2 dalyje nurodytam atvejui,

bet ne daugiau kaip penkerius metus.

117 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Tarnyba įsteigiama atitinkamu laiku, kad nuo 1995 m. balandžio 27 d. galėtų visomis išgalėmis imtis pagal šį reglamentą jai patikėtų užduočių.

118 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.
2. 1, 2, 3, 5–29 ir 49–106 straipsniai taikomi nuo 1995 m. balandžio 27 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 1994 m. liepos 27 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

Th. WAIGEL